

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY June 5, 1986.

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 23 (46-tieji metai) * 1986 m. BIRŽELIO – JUNE 5 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

SUĖMĖ UŽDRAUSTOSIOS PROFESINĖS SĄJUNGOS POGRINDŽIO VADĄ LENKIJJOJE

Komunistinės Lenkijos policija suėmė Zbigniev Bujak, 31 metų amžiaus, vadovavusį pogrindyje nuo 1981 metų gruodžio mėnesio (t.y. nuo to laiko, kai ji buvo uždrausta), vienintelei laisvai profesinei sąjungai, (žinomai SOLIDARUMO vardu) sovietų okupuotose kraštuose. Tūkstaniai lenkų išėjo į gatves protestuoti ir reikalauti, kad Bujak būtų paleistas. Bujak per tuos slapstymosi metus buvo tapęs legenda: žmonės tikėjo, kad jo niekad nepagaus.

Lech Walesa, SOLIDARUMO profesinės sąjungos įkūrėjas ir pirmininkas, kol ji laisvai veikė, ragino lenkus stoti suimtojo Bujak vieton, kad būtų galima tęsti kovą prieš jokių įstatymų nesilaikančią dabartinę Lenkijos valdžią. Komunistinės Lenkijos valdžia kaltina suimtąjį Bujak "vykdymu neleistinų veiksmų, stengiantis nuverstti konstitucinę sistemą Liaudies Lenkijoje".

Užsienio stebėtojai mano, kad Bujak suėmimas yra didelis smūgis pogrindžio SOLIDARUMO organizacijos veiklai. Kiti komentatoriai tačiau teigia, kad Bujak ir teisme, ir kalėjime padarys daug nemalonumų dabartinei ir sovietams pataikaujančiai, Lenkijos komunistų vyriausybei.

TEISĖJO DESCHĖNĖS KOMISIJA NEVYKUS SĄJUNGOS SĄJUNGON IR KOMUNISTINĖN LENKIJON

Kanados teisėjo Jules Deschėnės vadovaujama komisija, tyrinėjanti įtariamų karo nusikaltėlių klausimą Kanadoje, atsisakė vykti Sovietų Sąjungon ir Lenkijon, nes šios abi komunistinės valstybės nesutiko su visomis Komisijos nustatytomis sąlygomis. Tų svarbiausių sąlygų tarpe buvo reikalavimai, kad Komisijos advokatams būtų leista peržiūrėti reikalingų dokumentų originalus vokiečių kalba, kad būtų leista turėti savus vertėjus, kad būtų leista įrašyti visą eigą į vaizdajuostes ir apklausti visus liudininkus, laikantis Kanados teisių nuostatų.

Nors Sovietų Sąjungos ambasados Kanadoje (Ottawoje) kalbėtojas ir užtikrino kad visi "pagrindiniai" reikalavimai esą buvę patenkinti, Yves Fortier, vienas iš Deschėnės Komisijos advokatų su tuo nesutinka. Advokatas Fortier tvirtina, kad sovietai vis dar nori apklausti liudininkus, laikantis sovietinės kriminalinės procedūros, kitaip tariant, tuos apklausinėjimus atliktų ne Kanados advokatai, bet sovietiniai prokurorai. Toks apklausinėjimas, anot advoka-

to Fortier, kanadiečiams nėra priimtinas. Kanadiečiai advokatai apklausinėjimų metu turi tas pačias teises, kaip ir Kanados teismuose. Tuo reikalu buvęs pasiūstas specialus laiškas Sovietų Sąjungos ir Komunistinės Lenkijos vyriausybėms. Tol, kol šios vyriausybės nesutiks su visomis patiektomis sąlygomis ir įteiktais reikalavimais, Deschėnės Komisijos advokatai į jų valstybes nevyks. Iki šiol komisija jau surinko reikalingą medžiagą Vakarų Vokietijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje ir JAV-ėse.

SOVIETŲ ATOMINĖS JĖGAINĖS KATASTROFOS AUKŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Paskutinėmis žiniomis Chernobyl'o atominės jėgainės sprogimo pasėkoje jau mirė 23 žmonės. Dr. Robert Gale, amerikietis chirurgas ir kaulų smegenų persodinimo specialistas, kuris jau gydė keletą nukentėjusių ir šiomis dienomis vyks vėl Sovietų Sąjungon gydyti kitų radiacijos paliestųjų asmenų, taip pat rinks žinias, kad galėtų nustatyti, kokie bus jėgainės katastrofos padariniai už ilgesnio laiko. Savo galutiniam pranešime dr. Gale taip pat nurodys, kaip medicinos personalas turės sekti ir tikrinti per visą jų gyvenimą, radiacijos paliestuosius Chernobyl'o tragedijoje.

VIETOJ TAIKAUS SUSITARIMO – ATVIRA KOVA?

Kanados ir Amerikos prekybiniai santykiai kasdien labiau komplikuojasi. Prasidėjusias derybas visai užtemdė garsūs ir netikėti antausiai: po amerikiečių uždėto 35% tarifo kanadiečių raudonųjų tųjų produktams, Kanados valdžia nuo tos pačios dienos (t.y. š.m. birželio mėn. 6 d.) uždeda 10% tarifą knygoms ir kitokiems leidiniams, išleidžiamiems JAV-ėse, taip pat kompiuterių dalims, įvežamoms iš JAV, Kalėdų eglutėms, tujoms, alyvai, skirtai asfalto gamybai, ir dar kitoms prekėms.

Kanados finansų ministris Michael Wilson tvirtina, kad tie uždėtieji mokesčiai kainuosią amerikiečiams eksportininkams apie 80 milijonų dolerių kasmet. Betgi kanadiečiai gamintojai įspėja, kad tie mokesčiai tikrai pakels kanadietiško gaminių kainą, nes kanadiečiai gamintojai tą dešimtį nuošimčių pridės prie savo gaminių kainų. Bet tai dar ne viskas. Nors amerikiečių spauda tvirtina, kad beveik 41% tarifai (uždėti tik kelias valandas prieš Kanados atkirtį kanadiečių plieno gaminiams naudojamiems JAV naftos ir dujų gamyklose, nieko bendro neturi su kanadiečių tarifais, iš šalies visas tas prekybinis marmėlas neatro-

do per daug patraukliai. Kažin ar visa tai galima pavadinti taikiu dviejų draugiškų kaimyninių valstybių prekybinių santykiavimu. Atrodo, kad įvairių vietinių interesų skatinami, amerikiečių politikieriai yra pasiryžę bet kokia kaina ginti ir savų rinkėjų kišenes, ir savo nuosavą politinį kailį. Tokia gobši ir savanaudiška amerikiečių kongreso atstovų bei senatorių laikysena, aišku, nieko gero nežada Kanadai. Tačiau tie, kurie palaiko archaišką kapitalistinę laisvos prekybos idėją, turi išdėmėti, kad ji kaip tikrai ir yra pagrįsta atviru savanaudiškumu. Kiek ir kokios naudos iš to sulauks kanadiečiai, priklausys ir nuo to, kiek ir kaip efektingai sugebės visų provincijų premjerai paveikti ir pakreipti vykstančias prekybines derybas.

Labai trumpame pasitarime su ministriu pirmininku Mulroney visų provincijų premjerams buvo pažadėta kas tris mėnesius susitikti ir peržvelgti vykstančių prekybinių pasitarimų eigą. Tų susitikimų metu, min. pirm. Mulroney ir konservatorių vyriausybė pažadėjo, kad provincijų premjerai galės pritarti arba nepritarti derybų rezultatams ir kryptiai. Premjerai taip pat tuo metu galės išdėstyti savo pasiūlymus. Kol kas dar neaišku, kaip tie nutarimai bus vykdomi ir kokios daugumos reikės praveisti pakeitimus. Viena tačiau iš to trumpo pasitarimo paaiškėjo, būtent, kad provincijų premjerai tiesioginio balso vykstančiose prekybinėse derybose neturės. Kitaip tariant, pasitarimus ves viena federalinė vyriausybė, o ne 11 derybininkų. Tačiau, kas trys mėnesiai premjerai sužinos smulkia derybų eigą, o kiekvieną nutarimą kiekvienos provincijos premjeras turės teisę priimti arba nepriimti. Kaip tikrai šį pastarąjį pažadą visų provincijų premjerai, o ypatingai Quebec'o Robert Bourassa, laiko pačiu svarbiausiu ir reikšmingiausiu.

EUROPŲS BENDRUOMENIU SUVAŽIAVIMAS

PLB Valdyba, pasitarusi su Europos kraštų Lietuvių Bendruomenių ir Jaunimo Sąjungų vadovybėmis ir PLB įgaliotine Austrijoje Irena Joerg, šaukia Europos kraštų LB ir JS vadovybių SUVAŽIAVIMĄ 1986 m. LIEPOS 26-27 d.d. Salzburge, AUSTRIJOJE.

Šis suvažiavimas įvyks prieš 33-sios Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitės pradžią tose pačiose patalpose į suvažiavimą taip pat kviečiami ir Europoje gyvenantieji PLB Seimo nariai.

Suvažiavimą globos PLB įgaliotine Austrijoje Irena Joerg. Registruotis reikia iš anksto šiuo adresu: Irena Joerg, 6473 Werns - Pitztal, Tirol, Austria, tel: 5414 - 236.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas išsiunte suvažiavimo kėrimus ir darbotvarkes projektus visų kraštų LB ir JS pirmininkams, prašydamas pakeitimus ar naujus siūlymus siųsti PLB Valdybai, 5620 So.Claremont Ave., Chicago, IL 60636, tel: 312-778-2200.

Suvažiavime bus svarstomi trumpi kraštų LB ir JS, PLB ir Vasario 16 Gimnazijos pranešimai, Europos Lietuvių Dienos, Krikščionybės jubiliejaus reikalai, PLJ Kongreso ir Sporto Žaidynių Australijoje klausimai, PLB Seimas, Pasaulio Lietuvių Kultūros Kongresas, Europos kraštų LB politinės veiklos reikalai, pasirošimas Vienos Konferencijai ir kiti Europos bei pasaulio lietuvių klausimai.

PREZ. MITTERAND NEPA – NEPAMIRŠ SACHAROV'O

Prancūzijos prezidentas François Mitterand, kuris numato lankytis Sovietų Sąjungoje š.m. liepos mėnesyje, pasake A.Sacharov'o žmonai: "Neabejodama kreipkitės į mane - aš galėčiau kalbėti už jus. Pasakykite Sacharov'ui, kad aš esu vienas tų, kurie jo niekada nepamiršta".

Prez. Mitterand, lankydamasis Kremliuje 1984 m., priėmimo bankete buvo paminėjęs mokslininką ir už Žmogaus Teises kovotoją A.Sacharov'ą, padarydamas nemalonumą Kremliaus valdovams.

ITALIJOS SUKAKTIS

Š. m. birželio mėn. 2 dieną Italija šventė keturiasdešimtąjį gimtadienį, kai ji tapo respublika. Anksčiau Italija buvo konstitucine monarchija. Tačiau nuo 1922 iki 1943 metų tos monarchijos rėmuose diktatoriavo Benito Mussolini su savo fašistų partija. 1946 metais Italija oficialiai pasiskelbė respublika. Sukakties minėjimo proga Italijos sostinėje Romoje įvyko įspūdingas karinis paradas, kurio metu virš miesto praskrido lėktuvai, nutiesdami padangę raudonų, baltų ir žalių dūmų ruožus - Italijos tautinės vėliavos spalvas.

KARALIŠKOS VESTUVĖS

Spaudoje dažnai linksniuotas antrasis Anglijos karalienės sūnus princas Andrew, dažniausiai dėlei jo įvairių vandrovėjimų bei amūrinų nuotykių, pagaliau nutarė vesti ir tokiu būdu nuraminti susirūpinusią angliškąją aristokratią. Jo sužadėtinė (anot Britanijos spaudos, taip pat "su praeitimi") Sarah Ferguson yra dukteris karalienės Elzbietos vyriausio sūnaus ir sosto įpėdinio princas Charles polo komandos vadovo. Bendrai Fergusonų giminė yra bendravusi su karališkaisiais rūmais jau kelis šimtmečius. Abu jaunieji yra 26 metų amžiaus ir jų vestuvės numatytos š.m. liepos mėn. 23 d.

PIRMAS LIETUVIS DP. VYTAS M. (pirmas buvo užregistruotas išlipant iš laivo) atlieka darbo sutartį miškuose.

MEDKIRTYS QUEBEC'O PROVINCIJOJE – rūpinamasi, kad turėtų tinkamus darbo įrankius, šalmus, ir duodamos instrukcijas, kaip pjauti medžius, kuo mažiausiai persitempiant nugarą.

PRANEŠA ALTA:

APIE LIETUVĄ AMERIKIEČIAMS

Albinas Repšys padovanojo Amerikos Lietuvių Tarybai 8 egzempliorius Klaipėdos vardo Jūrų Šaulių Kuopos išleisto Juozo Prunskio knygos "Lithuania under Soviet Occupation", kad būtų ji dovanojama įtakingiems amerikiečiams. ALTA yra dėkinga aukotojui.

ŽYDAI GINA KALINAMUS LIETUVIUS

Amerikoje gyvai veikia sąjūdis NATIONAL INTER-RELIGIOUS TASK FORCE ON SOVIET JEWRY. Šio sąjūdžio ir kitų pastangomis jau pavyko iš Sovietų Sąjungos išlaisvinti daugiau kaip 265,000 žydų. Šiam sąjūdžiui vadovauti JAV žydai yra pakvietę seselę Ann GILLEN. Ji yra draugiška lietuviams, Lietuvos Vyčių išrinkta ypatingai pasižymėjusia moterimi. Jos rūpesčiu neseniai tarp JAV izraelitų paskleistas atsisaukimas, kad būtų adoptuojami ne vien kalinami Sovietijoje žydai, bet ir kitų tautų sąžinės kankiniai. Atsisaukime išskaičiuojami ir lietuviai: Vytautas SKUODIS, kun. Alf. SVARINSKAS, dr. Algirdas STATKEVIČIUS. Atsisaukime įdėtos dvi iliustracijos, abidvi iš Lietuvos: Vytauto Skuodžio ir Lietuvos vaikų religinio renginio. Pabrėžiamas reikalas siųsti laiškus kalinamiems lietuviams. Kitame atsisaukime dar duoti adresai kun. Sigito Tamkevičiaus, Jadvygos Biečiauskienės. Seselė Ann Gillen palaiko ryšį su Amerikos Lietuvių Taryba.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratės kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ar-
leidykla neatsako.

BUKOVSKIO KOŠMARAS

Jane Fairfax

Jo laisva laikysena, sąmojus ir žmogiška šiluma slepia šiurkštus sunkumo metus ir kentėjimus, kuriuos turėjo pernešti 12 metų sovietų kalėjimuose ir specialiose psichiatrinėse politiniams kalinams.

Vladimir'ui BUKOVSKY, 44 metų amžiaus, atrodo lyg būtų gyvenęs Londone ar Paryžiuje (miestai, kuriuos jis labai mėgsta), o ne Maskvoje. Sunku jį dabar sutaptinti su žmogum, išleistu prieš 10-tį metų iš Sov. Sąjungos mainais už Čilės komunistą Luis Corvalan.

Jis neseniai lankėsi Montrealyje ir su juo buvo prarastas pokalbis. Akivaizdu, kaip giliai jis yra palietas savo išgyvenimų.

Dabar daug savo laiko paaukvoja bandydamas atkreipti Vakaruose gyvenančių dėmesį į totalitarinio mentaliteto pavojų Sovietų Sąjungoje. Jo parašytos knygos "To Build a Castle: My Life as a Dissenter" (1979 m.) ir "This Stabbing Pain of Freedom: Letters of a Russian Resister to Westerners" (1983), išpėja Vakarus, kad jie turi daryti skirtumą tarp Sovietų Sąjungos žmonių ir Sistemos, kuri juos valdo.

Jis sako: "Gyvenantiems Vakaruose yra sunku daryti skirtumą tarp milijonų pavergtų Sovietų Sistemos žmonių ir pačios Sistemos. Apskaičiuoju, kad jeigu būtų demokratiniai rinkimai šiandien Sovietų Sąjungoje, ne daugiau kaip 8% gyventojų balsuotų už komunistus".

Bukovsky sako, kad Vakarai klaidingai priskiria Sovietų Sąjungai tokį pat istorinį procesą, kokį patys Vakarai yra pergyvenę.

"Totalitarizmas, kokį rašytojas George Orwell apipavidalina, seniau nebuvo žinomas. Tai yra nauja grėsmė. Ji reiškia, kad visas - ekonomija, politika, švietimas, media, literatūra, menas - kiekvienas žmogaus gyvenimo aspektas yra kontroliuojamas gigantiškos biurokratijos, palaikomos policinio teroro ir įbauginimo".

Vienas pagrindinių Bukovsky rūpesčių yra - kas atsitinka su tais, kurie gyvena nuolatiname policijos seime ir valstybės propagandoje. Jo paskutiniu metu atliktos studijos biologijoje ir neurologijoje Cambridge ir Stanford universitetuose įgalino suprasti psichologines pasekmes baimės ir kankinimų. Jis pasinaudojo savo paties patyrimais.

Jo išgyvenimai prasidėjo anksti - kai jį išmetė iš gimnazijos ir griežtai nubaudė už dalyvavimą disidentų pagrindinėje organizacijoje. Nuo to momento jis buvo nuolat sekamas slaptosios policijos. Jo bute buvo padaryta krata ir jį vėl suėmė, jam jau būnant 21 metų amžiaus, už tai, kad turėjo kopiją "The new Class", parašytą Milovan Djilas. Bukovsky uždarė psichiatrinėje "klinikoje" su dviem kitais disidentais ir pamišusiais kriminalistais. Tai davė jam galimybės giliai įžvelgti į žmogaus mąstyseną kankinančioje įtampoje. Jis apibūdino psichiatrinę bausmę, kaip vieną iš velniškiausių priemonių palausti žmogaus dvasią.

Paskutiniu laiku Nobelio Taikos Premijos laureatas Andrej Sacharov'as buvo pergyvenęs kai kuriuos psichiatrinius kankinimus, apie kuriuos papasakojo Bukovsky. Ligoninės viršininkai per prievartą įleidžia stiprių sedatyvų, kurie užmigo ilgiam periodams. Tada juos baudžia įleidami chemikalais, kurie sukelia labai stiprius skausmus, pūliavimus ir dažnai nuo to nustoja jautrumo kojose ir rankose".

"Suvystymo" metodas tebepraktikuojamas įvyniojant kalinamuosius į šlapias specialias paklodes ir paliekant išdžiūti ant kūno - kas sukelia joms besitraukiant, didelių skausmus.

"Visi daktarai ir slaugės tokiose psichiatrinėse priklauso kariniam personalui. Visi kiti pataikautojai yra kriminalistai nusikaltėliai, atliekantieji bausmę. Jiems pasakyta, kad visi čia patalpinti yra pamišėliai ir mušimai, net nužudymai dažnai atsitinka".

Kai Bukovsky buvo galų gale paleistas, jį vėl suėmė ir pasodino į kalėjimą už tai, kad savo pergyvenimus apsakė "Washington Post" žurnalui ir davė savo vardą ir adresą. Kuomet Pasaulinė Psichiatrų Sąjunga pareiškė protestą dėl tokių "gydymų", Sovietų Sąjunga paspręšė pasitraukti iš tos organizacijos.

Bukovsky minėtos paskutinės studijos nurodo, kaip buvo pratinami per metų metus jaustis Sovietų Są-

jungoje gyvenantys žmonės: "Psichologai tai vadina "išsivintu bejėgiškumu". Tai galima palyginti su šiurkščiu elgesiu su gyvuliais, kurie per tai išmoksta būti visiškai priklausomi nuo turinčių galią. Galų gale jie visiškai nesisipriešina".

Jis papasakojo, kaip įbauginimai ir indoktrinacija tampa pagrindiniais kontrolės įrankiais. "Daugiausia žmonių prisitaiko toje sistemoje dvigubai galvojančių, kiti tikrai tiki melams ir išsisuka nuo atsakomybės pakeisti gyvenimą. Dar vienas kelias - kopti partijos viršūnėn ir bandyti keisti dalykus iš viršaus, o tai yra pati nereališkiausia galimybė. Vienintelis kelias, kai kuriems - rezistencija, tikint, kad kiti jais paseks".

Bet Bukovsky sako, kad dauguma Sovietų Sąjungos gyventojų yra taip įtaigoti tvirtinimų, kad bet koks pakeitimas išeitų į blogą, jog pasidarė lyg paraližuoti. Juokai, kuriuos sugalvoja, labai daug pasako. Vienas pavyzdys: "du vyrai nuteisti mirties bausme. Vienas jų pasiūlė bandyti pabėgti. Kitas atsako: "Ar nebūtų dar blogiau, jei bandytumėm?"

Verte Ž.

(Iš "Speak up", Vol. 12, April, 1986)

KAS YRA NUSIKALTĖLIS?

Š.m. birželio mėn. 3 d. numeryje Montrealio dienraštis THE GAZETTE savo skaitytojų laiškų skyriuje yra atspausdinęs idomų ir aktualių Jan Phillips laišką, pavadintą "What is a war criminal?" Spausdiname jo vertimą:

"Deschênes komisijai baigiant tirti ar Kanadoje esama karo nusikaltėlių, aš vis dar negaliu susigaudyti, ką reiškia tasai terminas "karo nusikaltėlis". Atrodo, kad karo nusikaltėlio sąvoka pirmą kartą pasirodė Niurnbergo'o teisme, norint apibūdinti tuos, kurie įvykdė nusikaltimus prieš žmoniją Antrojo Pasaulinio karo metu. Tasai tribunolas, kuriame dalyvavo ir sovietų valdžios atstovai, karo nusikaltėliais vadino tikrai vokiečius nacius ir jų pagalbininkus, nors tradiciniai įstatymai nurodo, kad teisė turi būti visados bešališka. Sovietų karo nusikaltimai, kurių buvo gausu, visai paprastai nebuvo svarstomi todėl, kad neužgavus sovietinių teisėjų, sėdinčių tribunole. Niurnbergo teismas taip pat neišaiškino, kodėl nusikaltimai įvykdė komi ir tie, kurie vykdė tik prieš ir po Antrojo Pasaulio karo kitų įsakymus, nors ir nio karo, pavyzdžiui, Ukrai buvo žinoma, kad tiems kamos 1933 metų badas, kurio reikiamas grėisė karo lauko metu buvo septyni milijonai teismas arba mirtis už neukrainiečių išmarinti badu, vykdymą tiesioginių kariškų vykdant tiesioginius Josifo įsakymų arba komandų. Stalino ir Lazaro Kaganovi- Prieš teisėjui Jules Deschênes- čiaus įsakymus, yra laikomi es pradedant vardinti karo mažiau reikšmingais ir svar- nusikaltėjais, gyvenančius biais karo nusikaltimais, ne- Kanadoje, jįsai turėtų kanaanu įvykdytieji Antrojo Pasau- diečiams pirmiausia duoti linio karo metu. Niurnbergo aiškiai ir teisingą definici- teisėjai taip pat nutarė, kad jį, kas yra tikras karo nusi- karo nusikaltėliais būtų lai- kaltėlis". (h.n.)

VIII-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

MIELI KANADOS LIETUVIAI,

Už dvejų metų, t.y. 1988 m. LIEPOS 3 d., įvyksta VIII-toji Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventė. Šita šventė bus skirtinga nuo jau praėjusių septynių. Pirmą kartą ji rengiama Kanadoje, Hamiltone. Tai bus bene DIDŽIAUSIAS šio krašto lietuvių renginys KANADOJE. Ta šventė sutrauks PER DU TUKSTANČIUS ŠOKĖJŲ IŠ VISO LAISVOJO PASAULIO. Tą skaičių sudarys apie ŠIAŠIASDEŠIMT SUVAŽIAVUSIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPIŲ, kur šokėjų amžius bus nuo pradinės mokyklos vaikų ligi moksleivių, studentų ir šokėjų veteranų.

Tokio masto šventei yra reikalinga daug planavimo, darbo, o taip pat ir laiko. Čia yra proga VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS ISIJUNGTI Į ŠIOS ŠVENTĖS RUOŠIMO DARBUS. Sudarytam renginio komitetui bus reikalinga daug padėjėjų įvairiems darbams atlikti. Kaip paspaudo pasirodys to komiteto narių vardai, adresai ir jų pasiimtos pareigos, ATEIKITE Į TALKĄ JIEMS SAVO DARBU, TALENTAIS IR SUMANYMAIS.

Šituo laišku neprašau vien tik fizinės pagalbos. NORIU PRAŠYTI VISŲ PRIE TO PRISIDĖTI IR SAVO AUKOMIS ŠVENTĖS IŠLAIDOMS PADENGTI. JŲŲ AUKOMS BUS IŠDUODAMI PAKVITAVIMAI DEL PAJAMŲ MOKESČIO. Taip pat prašau visų organizuoti šventei lėšų telkimo vajus, ranginius ir savo projektus.

Turiu ir dar vieną prašymą. Šita šventė bus taip pat ir didžiausia Kanadoje lietuvių išlaikymo demonstracija. Jis bus tas magnetas, kuris sutrauks visą mūsų lietuviškąjį jaunimą, jų tėvelius ir senelius iš visų Kanados kampų ta proga į Hamiltoną. Čia atvykę būsite tikraisiais liudininkais šios, tik kas ketveri metai tepasitaikančios, šventės, kuri dabar yra ruošiamą pirmą kartą Kanadoje. PLANUOKITE IR RUOŠKITE VISI BŪTI DALYVIAIS VIII-TOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS.

Iš anksto lieku jums dėkingas -

Dr. Vaidotas Kvedaras,
Šventės rengimo k-to pirmininkas

Dr. MILDOS DANYTĖS knygos "DP: Lithuanian Immigration to Canada after the Second World War" sutiktuose Toronto 1986, balandžio 30. Iš kairės sėdi: Dr. Milda DANYTĖ, knygos autorė; Diana MEW, redaktorė; stovi: prof. Jean BURNET, pristatęs knygą; Anne McCARTY, Multicultural History Society of Ontario administratorė ir kun. dr. P. GAIDA, komentavęs knygą ir jos turinį. Nuotr. J. V. Danio

DALIS "VILNIAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖS 1986 METŲ VALDYBOS. Sėdi iš kairės: Ig. PETRAUS - KAS - vicepirmininkas, J. ŠIAUČIULIS - pirmininkas, A. MYLĖ - vykdomasis vicepir., P. GABRYŠ - sekretorius, V. SUŠINSKAS - vėliavininkas, A. RAČINSKAS - išdininkas, L. BALAIŠIS - Jūrų Šaulių reika - lams, B. KASPERAVIČIUS - sportinio šaudymo vadovas. Nuotrauka A. Kalvaičio

ŠALFASS ŽAIDYNIŲ DALYVIAI Š.M. GEGUŽĖS mėn. 3 d. HAMILTONE! Pirmoje eilėje iš kairės klūpo: R. SVILAS, sėdi: V. SVILAS, J. STANKUS, J. ŠIMKUS, B. SAVICKAS; stovi: A. ZALESKIS, T. SIMS, Z. RYBIS, P. ZUBAS, A. SVILAS, A. MACKEVIČIUS, A. LANGAS, P. ir A. DARŽINSKAI. Trūksta A. Stacevičiaus

1986 m. gegužės mėn. 3 d. įvyko ŠALFASS-gos TRAP metamų taikinių pirmenybės, Hamiltono Lietuvių Žvejotojų ir Medžiotojų Klubo GIEDRAITIS šaudykloje. Dalyvavo 6 A klasės ir 9 B klasės šio sporto puoselėtojai. P a s e k m ė s:

16 yd. A klasė: T.SIMS - 93 - I; A.ZALESKIS - 90 -II; J.STANKUS - 87 - III.
16 yd. B klasė: A.SVILAS -80 - I; Z.RYBIJ - 80 -II; P. ZUBAS - 78 - III;
Handikapas: 20 yd. R.SVILAS - 40 -I; 20 yd. A.SVILAS - 38 -II; 19 yd. V.SVILAS - 38 - III;
Dvigubi: R.SVILAS - 32 - I; V.SVILAS -28 - II; T.SIMS 27 - III; A.ZALESKIS - 27.

1986 m. čempionas - T.SIMS 155x200
Antras - A.ZALESKIS 151x200

DVIDEŠIMTPENKMETIS "AMNESTY INTERNATIONAL"

Tarptautinė Žmogaus Teisių gynybos organizacija AMNESTY INTERNATIONAL gegužės mėnesį paminėjo savo veiklos dvidešimt penkerių metų sukaktį.

Organizacijos centras yra Londone, Anglijoje, o jos skyriai veikia daugelyje pasaulio kraštų. "Amnesty International" tikslas yra trejopas: stebėti, kur pasaulyje tebėra pažeidžiamos pagrindinės Žmogaus Teisės, įvykdymas pažeidimus atkreipti atsakingų veiksmų ir viešosios opinijos dėmesį ir - imtis konkrečių priemonių, kad tie pažeidimai nebebūtų vykdomi. Šios organizacijos veikėjai pastebi, kad viešoji opinija dabar žymiai jautriau reaguoja į Žmogaus Teisių pažeidimus ir stipriau remia pastangas Žmogaus Teisėms apsaugoti. Ai yra įsitikinusi, kad viešosios opinijos spaudimas yra veiksmingiausia priemonė priversti kraštų valdžias gerbti Žmogaus Teises.

Pažymėtina, kad AI organizacija ypatingu būdu rūpinasi sąžinės ir politinių kalinių likimu ir jų išlaisvinimu. Organizacija ne kartą yra užtarusi ir lietuvių sąžinės ar politinius kalinius. ("E.L.")

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"DP: LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA AFTER THE SECOND WORLD WAR"

365 puslapiai, 40 iliustracijų, parašyta

dr. MILDOS DANYTĖS,

išleista Multicultural History Society of Ontario.
Minkštais viršeliais - \$14.95; kietais - \$19.95
Persiuntimui pridėti \$1.50.

Užsakymus ir čekius siųsti: J.V. Danys,
1681 Ainsley Dr., Ottawa, Ont. K2C 0S8

IŠ VIENO KARO LAIKŲ DIENORAŠČIO

M.A.

(pabaiga)

14.

Vienas iš draugų paskolino 14 cigarečių. Sako, kai turėsi atiduosi. Rūkau vieną cigaretę iš penkių kartų, pjaustydamas į penkias dalis. Pirmiau pjoviau į tris dalis. Kovo 4 d. Šv.Kazimieras. Linkėjimų buvo, baliavojimo- ne.

Pranešama, kad rytą išvažiuoja į Vokietiją buriškai. Paskyre iš latvių 1, estų 4 ir lietuvių 2, pagal belaisvių kiekį. Anglų komendantas mus visus sušaukė 10 val. į rajoną, išrikiavo ir pranešė: už poros dienų prasideda mūsų išvažiavimas. Kartu bus suteikti ir laisvės paleidimo dokumentai. Antra žinia: važiuosime po 1.200 žmonių transporte traukiniu. Transportas eis kas antra diena. Trečia: už dviejų dienų atvyksta du rusų karininkai. Iš jo pranešimo aiškiai supratome, kad jie čia nepageidaujami ir paties komendanto. Esą atvyksta pasiimti tų, kurie dar užsirašę, neišvyko. Kartu pranešė, kad jeigu ir yra dar užsirašusių grįžti Lietuvon- gali tuojau pat dabar išsibraukti, nes rytoj bus per vėlu. Palinkėjo visiems laimingos ateities.

Buvo sukeltos didelės ovacijos, šauksmai. Visi džiaugėsi, kad galų gale bus laisvi, paliks šias šaltas sienas, spygliuotas vietas. Šis gyvenimas visiems įgriso, ne tik įgriso, bet ir maisto nedatekliaus žymės pas visus aiškios. Jų atitaisymui reikės didesnių maisto davinių.

Kovo 6 d. vyksta pasiruošimas pirmojo transporto išvykimui rytą. Pirmajam transportui gauna dokumentus estai. Baigėme anglų kalbos kursus, gavome pažymėjimus 28 "studentai". Mokame kiek angliškai, tarp savęs mėginame susikalbame. Pažiūrėsime, kaip bus su tuo mokėjimu, kai susidursime su anglų kalba vėliau gyvenime.

Nors buvo šalta, mokyti- daug vargo, mažai noro, iš užsirašusių beveik viskas šimtas iki galo neišlaikė. Mes džiaugiamės ištėsę ir tikimės, kad tai bus labai naudinga išėjus į laisvę.

Kovo 7 d. Estai išvažiavo pirmuoju transportu. Leidžiama pasiimti po 3 antklodes, visus dėvimus rūbus, porą batų, kuriais apsiavę. Privalo palikti žiūronus, jeigu kas turi, plančetas, tarnybinius laikrodžius.

Po pietų 3 val. vėl prisistato du rusų karininkai, lydimi anglų komendanto. Sušaukė mitingą, kviečia grįžti į Lietuvą, pažadėdami, pranešdami, kad viskas bus "atleista"... Bet juk mes juos pažįstame. Bet- buvo dar užsirašę 3 lietuviai ir 14 estų. Jie išvyko į SSSR.

Kovo 8 d. plouviau baltinius kelionei. Gavome duonos po 100 gramų daugiau, negu paprastai. Rytą išvažiuoja antras estų transportas.

Mano raidės pavardės pakliūs į ketvirtą transportą, kuris turi išvykti kovo 13 dieną. Po 10-ties mėnesių belaisvėje.

Kovo 9 d. išvažiavo antras estų transportas, po pietų ruošiasi trečiam, pagal raides. Juo išvyksta 700 lietuvių. Iš 126 lietuvių mūsų barake liekame tik 66.

Kovo 10 d. Moka po 40 RM, atiduoda dokumentus trečiam transportui. Oras šiltas, bent kelionėje nebus šalta. Vykstame kaip ir atvykome prėkiniuose vagonuose.

Trys Fragmentai Iš „KOLY MOS PASAKOJIMŲ“

1. APIE AUTORĮ

Kai atkasė, užslėptus prie Auschwitz'o krematoriumo, kalinio Lewentalio užrasus, žmonės juose išskaitė: "Didžiausiu mūsų troškimu yra: žinokite, kas čia dėjos, niekad neužmirškite ir neišivaizduokite, kad suprasit pilnai... Tikrovė buvo kur kas žiauresnė, tragiškesnė, negu kada kas ją aprašys".

Iš tiesų, yra daug liudijimų ir apie nacių kacetų ir apie Sovietinį Gulagą. Jautrių, šurpių, įtikinančių. Ar ne Solženycin'o "Gulago Salyno" dėka staigiai užsibaigė "medaus mėnėsiai", kuri leido Prancūzijos inteligentija virš 30 metų su savo sovietiniu meilužiu?

Bet ar iš tikrųjų įmanoma perteikti koncentracijos stovyklų siaubą, galutinį žmogaus nužmoginimą? Gal ir ne, bet yra žmogus, kuriam labiausiai prie to priartėti pavyko - nužengti giliausiai į pragarą gelmę ir atkurti gulaginį siaubą. Jis vadinasi Varlamu Šalamovu.

Pirmą kartą suimtas, būdamas 22 metų amžiaus. Studijavo tada Maskvos universitete. Šalamov'as nubaudžiamas penkiais metais stovyklos darbu. Bet vos atlikęs tą bausmę, jis vėl nuteisiamas penketai metų ir pasiunčiamas 1937 m. į baisiąją Kolymą. 1942 m. jo bausmė prailginama iki "karo pabaigos", bet jau sekantais metais jis vėl apkaltinamas "priešrevoliucine propaganda", kadangi kažkur pokalbyje pareiškęs, jog Ivanas Bunin'as, emigrantis rasytojas, yra rusų literatūros klasikas. Jo paskutinės bausmės terminas sutampa su Stalino mirtimi 1953 metais ir tada Šalamov'as kažkaip amnestuojamas; po 22 metų kančių įvairiausiose mirties stovyklose.

Artimųjų apleistas, jis lieka vienai vienas, radęs prieglobstį kaip ligonis senelių namuose. Nors jau buvo pasirodžiusi Solženycsin'o "Viena diena Iva no Denisovičiaus gyvenime", jokia leidykla nedrįsta spausdinti Varlamo Šalamov'o "Kolymos pasakojimų". Jie ima rodytis vien savilaidos spaudoje ir rusų užsienio žurnaluose. Dažnai "nutaistyti", apkapoti. Pirmą kartą pilnas jų rinkinys pasirodo Londone rusų kalba 1978 metais. Už dviejų metų jų vertimai į prancūzų kalbą išleidžiami Paryžiuje su jautriu Andr. Siniavskio įvadu. Nežiūrint to, Šalamov'o pavardė Amerikoje retai kam pažįstama.

Atvirai kalbant, išpopuliarėti jam niekada nepavyks, nes "Kolymos pasakojimai" nėra tradicinė autobiografija. Niekur nesijaučia, kad autorius kur nors save aukštintų ar taurintų, ar leistų skaitytojui suprasti, kad perėjęs tas kankynes, jis "suvirtėjęs dvasia". Veikia priešingai. Apie save jis sako: "Aš esu kaip tos iškaskenos, kurios nelauktai iškyla paviršium ir atidengia mokslininkams geologinių periodų paslaptis".

Paradoksalu, bet šio "autoriteto" tikroviškumas pasitvirtina, skaitant kitų žmonių pasisakymus. Taip Grigori Svirski savo atminimuose apie sovietinių rašytojų priešinimąsi valdžiai, rašo:

1986. VI. 5

J. Strielkūnas

LIETUVA

Lietuva - akmuo prie slenksčio seno
Ir lietaus lašelis debesų.
Lietuva - ugnis, kurią kūrenom
Ir kurioj sudegsime visi.

Lietuva su pagonybės mitais,
Lietuva su šimtmečių lažu.
Lietuva - grėsmingas dinamitas
Tūkstančius sukilėlių laužų.

Ak, rugiai, iškentę gruodžio vėją,
Ir keliai nubėgantys kalvom...
Kažkada iš Lietuvos atėję,
Mes ir vėl sugrįšim Lietuvon.

Ir tenai, kur po visų klajonių
Žemėn atsiguls mana galva,
Nerašykite mano vardo, žmonės,
Parašykite, žmonės: LIETUVA.

ir ant platformų. Pasimainau už kojines tabako porą šimtų gramų su belgų sargybinu.

Kovo 11 d. išvažiuoja trečias transportas. Po pietų pranešė kas įeina į ketvirtą transportą, kuriam ir aš paskirtas. Lieka dar apie 100 lietuvių ir sergančių, nusilpusių ir invalidų, kurie išvažiuos sanitariniu traukiniu.

Vakare išsikraustėme į atleidimo bloką. Dar išsimainiau tabako kelionei, nes nežinia, kur jo gausi. Cigarečių nebeduoda, sako, gausime Vokietijoje iš UNROS.

Kovo 12 d. išaušo gražus rytas. Man laimingiausia diena šiandien. Gaunu paleidimo dokumentus ir 40 RM gyvenimo pradžiai...

Po pietų leidžia nusiplėšti lopus nuo uniformų, ir kas turi- gali rengtis civiliai. Keletas matau vaikšto jau pusiau civiliai ir du net su skrybėlėmis. Laukiame rytojaus, laukiame vagonų, laukiame kelionės.

Kovo 13-toji. Nuo šios dienos nebetikiu, kad "13" yra nelaimingas skaičius. Man- laimingoji diena. Prieš išvažiavimą 6 val. ryto - paskutinė krata. 8 val. vagone gauname maisto dviem dienom, po 20 cigarečių, degtukų- ir rūkomo popieriaus. Visi linksmi. Mūsų transporte sukskaitau 30 vagonų.

Kelionėje jau nebe taip esame traktuojami, kaip atvažiuojant. Belgai, olandai jau matyt, buvo informuoti kažkokiu būdu, kad nesame vokiečiai. Tai, kada tik traukinys sustodavo, į vagonus mesdavo vaisių, maisto rūkalų, vietoje anksčiau metamų akmenų. Teko su keliais ir pasikalbėti. Žinoma, ir jie mokėjo vokiškai.

Už poros parų atvykome į Westfaliją ir apsistojo- me buvusiam pusiau sugriautame tekstilės fabrike. "Salė" didelė, lovos sukaltos plačios, gulėti 2-3 ir 4-riems. Maisto atvažiavę jau nebeturėjome ir pirmą dieną jo negavome, bet kentėti jau mokėjome. Taigi tau ir laisvė. Badaujame. Tokia buvo naujo gyvenimo pirmoji diena.

Už jurių marių

● Lietuviai, būdami giliai religingi, labai mėgsta giedoti, turi nesuskaitomą daugybę dainų ir gieda taip, kaip atitinka jų lietuvišką muzikinį jausmą. Jei juos ir ragindavo prisitaikyti prie vokiško takto, tai jie, to nebodami, giedodavo ir gieda taip, kaip jiems jų vidus diktuoja. Vyskupas Hoffeheinzas rašo: "Kada lietuvininkų pilna bažnyčia užtraukia savo "Lieblingschoralus", kaip "Pranašai didis" arba "Pilnos rankos", tai ne tik dreba bažnyčios langai, bet ir kiekvieno besiklausančio širdis".

Hitleriniai vokiečiai, norėdami Mažosios Lietuvos lietuviškumą sunaikinti visiškai, 1939 m. uždraudė lietuviškas pamaldas bažnyčiose, drauge ir lietuviškų chorų giedojimą.

"Mažoji Lietuva"

mov'as prisimena viską ir, svarbiausia, viską pasako. Jis apsaugo žmonių menkumą, jų nuopolio gelmes, jų nereikšmingumą. Tačiau jis atsisako juos smerkti, nes žino, kad žmogus silpnas, kad jam taip sunku rasti savyje atspirtį. Žmogus gali prieiti prie tokio sugybulėjimo stovio, kad jis apie nieką nebegalvoja, nieko nebeįaučia, kad netenka jausmų, vilčių ir vilių. Kada nusižudymas būtų jam vieninteliu sava rankišku veiksmu, bet ir tam atliktį reikia pirma praryti duonos kąsnį. Šitą būseną Šalamov'as perteikia meistriskai.

Labai galimas daiktas, kad rašymas savo "Kolymos pasakojimus", Šalamov'as prisimindavo Dostojevskio "Užrašus iš mirusiųjų namų", bet jo stilius kitoks. Jis pripažįsta vien trumpo apsakymo arba apybraižos formą. Nušviesdamas, tarsi prožektorium, koki įvykį Gulago tamsybėje, jis niekad nemėgina jo aiškinti, analizuoti, komentuoti. O kartais net suprasti. Pasitaiko, kad jis pakartoja kartais dalykus parašytus kitame pasakojime. Jis nevengia naudoti kacetinio žodyno, bet jo kalba pažymėtina glausta, tiksli, be gražmenų, kartais net sausoka. Reikalaujanti iš skaitytojo susikaupimo, papildomos pastangos. Bet jo apsakymai jos verti. V.A.J. Vertimai skiriami visų mūsų išvežtųjų prisiminimui.

RAŠYSENA

Vėlai naktį pakvietė Kristą "už arklidžių". Taip vadino namuką, priglaudusį už pastatų, kaimelio pakraštyje. Ten gyveno tardytojas-inspektorius, kuriam buvo pavesti "ypatingai svarbūs dalykai", kaip buvo sakoma su ironija stovykloje, tarsi jo nebūtų jokių dalykų, kurie neatrodytų ypatingai svarbiais; visi prasižengimai ar tai, kas galėjo būti palaikyta prasižengimu, galėjo būti baudžiama mirtimi. Mirtimi arba paprasčiausiu išteisinimu.

Pasiruošęs viskam, abejingas viskam, Kristas pasuko takeliu vedančiu "už arklidžių", gerai pramintu šunkeliu. Aure namelis - virtuvė; tik ką jame užsižiebė šviesa; tikriausiai tai duonos raikytojas; jis pradėjo pjaustyti "porcijas" pusryčiams. Ar bus Kristui rytdiena, ar gaus jis pusryčius? Jis nežinojo; jam buvo smagu to nežinoti.

Jis pajuto kažką po kojom, kažką, kas buvo panašu į sniegą ar ledą. Kristas pasilenkė, pakėlė sušalusią luobą ir bematant suprato, kad tai buvo buroko lupyna, batvinio skutena, apšalusį ledokšniui. Bet tas ledelis sutirpo jo rankoj ir Kristas įsigrūdavo nuoskūtą burnon. Jam nebuvo ko skubėti, tai buvo jam aišku. Kristas buvo nukeliavęs visą kelią nuo pat barakų galo ir suprato, kad jo tik vieno žengta tuo ilgu apsnigtu šunkeliu, kad niekas kitas dar nebuvo juo ejęs tą vakarą, išilgai kaimelio pas tardytoją - inspektorį. Maži buroko gabalėliai buvo pabirę ant sniego palei takelį, sušalę, tarsi įvynioti celofan. Kristas rado jų dešimt iš viso: vienus didesnius, kitus mažesnius. Seniai Kristas nebuvo jau matęs žmonių mėtant ant sniego burokų lupynų. Kalinys to nedarys; tikriausiai koks laisvas darbininkas. O rasit - pats tardytojas - inspektorius. Kristas sukramtė ir nurijo visus tuos skutulius. Jis pajuto burnoj užmirštą skonį tėviškės žemės (Nukelta į 4 psl....)

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

35 METAI ŠEŠTADIENINEI MOKYKLAI OTTAWOJE

(Žemiau spausdiname OTTAWOS Šeštadieninės Mokyklos metinio sukaktuvinio leidinio TRUPINĖLIAI, nr. 12, patiekto Mokyklos veiklos gerai paruoštą apžvalgą. 35 metai mokyklinės veiklos mūsų sąlygomis, tuo labiau mažoje

(tęsinys)

c. 1983-84 m. Švietimo Komisijos Spaudos skaitymo konkurse.

d. 1984-85 m.- Šeimos įvykių užrašymo konkurse.

e. 1985-86 m. Poezijos-Prozos užrašymo konkurse.

10. Mokykla kasmet suruošia tradicinę KALĖDŲ EGLUTĘ ir mokslo metų pabaigoje- Mokyklos šventę su Motinos Dienos paminėjimu. Tų sueigų metu programą paprastai atlieka visa Mokykla. Labai dažnai patalkino RAMUNELES. Kalėdų Eglutės programoje kasmet būna originalus vaikams vaidinimas, kurį sukuria Mokyklos vedėja. Jis būna pritaikytas turimam mokinių skaičiui ir sugebėjimams tai atlikti. Mokslo metų baigimo šventėje būna ar panašus vaidinimas, ar šiuipinio pobūdžio programa.

11. Tenka pasidžiaugti, kad išeivijos spaudoje, kaip EGLUTĖ, "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA", "ŠVIETIMO GAIRES" ar "DRAUGO" priėdė Tėvynės Žveigždutė, kartais galima rasti perspausdintų iš Mokyklos leidinio TRUPINĖLIŲ vaikų ar mokytojų kūrybos dalykėlių.

12. Mokyklos metraštis kasmet primena įvairias mūsų tautos didvyrių, ryškiųjų rašytojų, kultūros darbuotojų ar valstybininkų sukaktis.

13. Šią Mokyklą yra baigę, įskaitant ir šiuos metus, 12 asmenų; nežymus skaičius yra nutraukę mokslą dėl įvairiausių priežasčių.

14. Mokyklos sukakties proga yra tikslinga ir prasminga prisiminti taip pat ir pavienius asmenis, kurie visokeriopai stengėsi Mokyklai padėti. Tai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, Sofija ir Vytautas Balsevičiai, Juozas Danys dr. Jadyga Rimšaitė ir dr. Marija Ramūnienė.

15. Šiais metais Mokyklos vedėja Alė PAŠKEVIČIENĖ prisimena ir savojo darbo išeivijos mokyklose DVIDEŠIMTMETI.

Tas darbas prasidėjo NEUMUNSTERIO progimnazijoje (Vakarų Vokietijos išvientintųjų asmenų stovykloje). Toliau vyko KLEIN-WITTENSEE (Specialiai įsteigtoje Britų zonoje lietuviams mokyklinėje stovykloje) SIMANO DAUKANTO gimnazijoje.

Pagaliau- tebesitęsia dar OTTAWOS- DR. VINCO KUDIRKOS lituanistinėje (šeštadieninėje) Mokykloje.

šios Mokyklos ateitis priklauso JAUNOSIOS KARTOS LIETUVIŲ TĖVŲ SAMONINGUMUI ir LIETUVIO MOKYTOJO RYZTUI IR AUKAI.

Sukaktuvinis TRUPINĖLIŲ leidinys yra 79 psl., iliustruota Mokyklos veiklos nuotraukomis, mokinių piešiniais ir mūsų istorinių asmenybių atvaizdais. Paįvairinta vinjetėmis, tautinių juostelių motyvais. Mokytojos A. Paškevičienės vaizdelis "Miškinukas", pritaikintas vaidinti jauniesiems ir įvairiomis temomis mokinių rašiniai.

(....Atkelta iš 3 psl.)

mės, šviežių daržovių skonį, ir taip pilnas džiugios nuotaikos jis pasibeldė į tardytojo-inspektoriaus duris.

Tai buvo žemaūgis, liesutis, nesiskutęs žmogus. Čia buvo jo darbo kabinetas su metaline lova, apdengta kariška antklode ir purvina, sumaigyta pagalve. Darbo stalas buvo kaimo gamybos su ištraukiamais, kreivais stalčiais, prigrūstais popierių ir kartoninių bylų. Ant palangės stovėjo dėžė pilna kortelių. Buvo lentyna, taip pat pilna bylų, peleninė padaryta iš pusiau perpjautos konservų dėžutės; ant lango stalinis laikrodis. Buvo pusė vienuoliktos. Tardytojas-inspektorius taikėsi užkurti popieriais pečiuką.

Jo veido oda buvo blyški, pabalus, kaip visų panašių į jį. Nei pasiuntinio ("dienščiko"), nei revolverio.

- Sėskit, Kristai, - tarė tardytojas-inspektorius, kreipdamasis į jį "Jūs", ir pastūmėjo jam seną taburetę. Pats jis sėdėjo kaimo gamybos krėslė su aukšta atloša.

- Aš permėčiau akimis Jūsų bylą ir turiu Jums pasiūlymą. Nežinau ar Jums patiks?

Kristas sustingo laukdamas. Tardytojas-inspektorius tylėjo.

- Man reikia dar kai ką išsiaiškinti. Kristas kilstelėjo galvą, negalėdamas sulaikyti riaugulio. Malonaus atsiraugėjimo, kvepiančio šviežiais burokais.

- Rašykit prašymą! - Prašymą? - Taip, prašymą! Štai popierius, plunksna. - Prašymą? Kokį? Kam? - Et, rašykit bile ką! Jei nenorit prašymo, rašykit bloko posmą. Nesvarbu ką. Suprantat? Arba Puškino "Paukštę".

"Aš pravėriau vakar narvelį Savo kalinei skrajūnei. Ir pragydo giesmė gojellis Grįžus laisvėn laisvūnei" - padeklamavo tardytojas - inspektorius. - Toji "Paukštė" ne Puškino, sušnabždėjo Kristas, rausdamasis visom įegom perdžiūvusiuose savo smegetyse.

- O kieno? - Tumanskio. - Tumanskio? Tokio negirdėjau. - Mmmm... Jums reikia kažkokios įrodomosios medžiagos. Nustatyti ar aš būsiu ką nudobęs? Ar prakišęs iš stovyklos laiškėlių? Ar padirbęs kriminalistams orderį sandėliui?

- Ne, visai ne tai! Mes nesiterlenam tokios rūšies ekspertyzėmis, - tardytojas - inspektorius prasišiepė šypsniu, kuris pravėrė jo patinusias dantenias, mažus dantis, kraujuojančius dantų kaulus. Nors ši šypsena buvo nereikšminga, kambary kiek pašviesėjo. Pašviesėjo ir Kristo sieloje. Nenoromis Kristas išispoksojo į tardytojo-inspektoriaus burną.

- Taip, - tarė jisai, pagavęs Kristo žvilgsnį, - čiungga, skorbutas! Jo neišvengia nė laisvi gyventojai. Nėra šviežių daržovių!

4 psl.

lietuvių kolonijoje, yra išskirtinai džiugus ir įkvepiantis reiškinys.

Ypatingai šių metų leidinys vertas višvietime dirbančiųjų dėmesio, nes tai kartu ir istori- Mokyklos medžiaga. Red.)

Leidinyje atspausdinti sveikinimai - Mokyklos kape- liono kun. dr. Viktoro SKILANDŽIŪNO:

"Sveikinu Ottawos Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninę mokyklą jos 35-rių metų gyvavimo sukakties proga, išreikšdamas ypatingai didelę pagarbą ir padėką mokyklos vedėjai p. Alei PAŠKEVIČIENEI ir kitoms mokytojoms bei mokytojams, linkėdamas Aukščiausiojo palaimos ir sėkmės ateities užmojuose".

Mokyklos Administracijos žodis, kuriame įvertinant darbą, linki...

... "The Lithuanian language school and others like it play an important and necessary role. Is is our hope that these schools remain a permanent part of the Canadian society. -

Administrative staff of the Glebe Heritage language program.

KLB-nės Ottawos Apylinkės Valdybos p-ko inž. Raimundo KLIČIAUS - Bendruomenės vardu laiškas:

"Sveikinu Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninę mokyklą 35-rių metų sukaktį minint. Linkiu jai ir toliau sėkmingai darbuotis.

Šia proga reiškiu gilią pagarbą ir dėkingumą dabartinei jos vedėjai Alei PAŠKEVIČIENEI.

Nuoširdi padėka ir visiems buvusiems Mokytojams, Tėvų Komitetams ir mokyklos Rėmėjams. Visų Jūsų pastangų dėka, Ottawos jaunimas pažino mūsų Tautos istoriją, jos kultūrą, mūsų kalbos grožį. Jis buvo paruoštas išlaikyti lietuvių Kanados tautų mozaikoje.

Linkiu ištvermės ir jėgų šviesti ir tolimesnį mūsų LIETUVIŠKOS VEIKLOS KELIĄ."

KLB ŠVIETIMO KOMISIJOS pirmininkas p. Bireta rašo:

"KLB švietimo komisijos vardu sveikinu Ottawos Dr. V. Kudirkos lituanistinę mokyklą, trisdešimt penkių metų veiklos proga ir linkiu, kad jos ateities planuose ir toliau spindėtų gilus ryžtas atskleisti lietuviško žodžio lobį mūsų jaunajai kartai.

Perduoti lietuvišką žodį, lietuvišką raštą, mūsų ateities kartoms, ypač išeivijos sąlygose, yra pasižventusių žmonių darbas.

Ottawos Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos vedėja Alė PAŠKEVIČIENĖ jau 20 metų sielojasi lituanistine mokykla, pradėdama mokyti vaikus lietuvių stovyklose Vokietijoje, o dabar Kanadoje.

Labai gili pagarbą, dėkingumas ir geriausi linkėjimai mokyklos vedėjai bei širdingai sveikinu mielą jaunimą, lankančius lituanistinę mokyklą."

Su gilia pagarbą: p. Bireta.

Kristas pagalvojo apie buroką. Jam, tardytojui - inspektoriumi, atiteko jo vitaminai. Lupynoj jų daugiau, negu pačioj daržovėj. Kristui panorio tėti pašnekesi tą temą; papasakot, kaip jis sučiulpė, sučiaumoj buroką lupynas, kurias numetė tardytojas-inspektorius, bet jis neišdrįso, bijodamas, kad viršininkas pasmerks jį už tokį nesivaržymą.

- Vadinasi, supratot, ar ne? Aš turiu pamatyti, kaip Jūs rašote!

Kristas ir toliau nesusivaikė.

- Rašyk, - padiktavo tardytojas- inspektorius, - "Kasyklų viršininkui. Kalinys Kristas, gimimo metai, bausmė, paragrafas. Prašymas: "Aš prašau būti perkeliama į lengvesnį darbą"... Pakaks!"

Tardytojas-inspektorius paėmė neužbaigtą Kristo prašymą, suplėšė ir įmetė į ugnį. Akimojui pečiuko liepsna sutviskėjo smagiau.

- Sėskit prie stalo! Prie krašto!

Kristo rašysena buvo graži, tikras metraštininko kopijuotojo raštas, kuris jam asmeniškai labai patiko, bet visi jo draugai iš jo tyčiojosi, nes tas braižas nebuvo panašus į profesoriaus ar daktaro rašyseną. Tai buvo erudito, rašytojo ar poeto braižas. Tai buvo sandėlininko rašysena. Jie juokė iš jo, sakydami, kad Kristas būtų galėjęs prasimušti kaipo raštininkas prie caro, kaip tasai kurį aprašė Kuprinas.

Bet Kristas nesijaudino dėl tų patyčių ir toliau duodavo mašininkėms rankraščius, perrašytus išskaitomai. Mašininkėms patiko, bet už nugaros jos šaipėsi.

Pirštams, įpratusiems į kirkos, šiūpėlės kotą, sunku buvo iš pradžių pastverti plunksnakotį, bet į galą jie tai įveikė.

- Pas mane čia baisiausia netvarka, tikras chaosas. Aš tai puikiai žinau. Bet Jūs man padėsit viską sutvarkyti.

- Žinoma, žinoma, - atsakė Kristas. Krosnelė išidėgė ir kambaryje buvo šilta.

- Aš mielai užrūkyčiau...

- Aš nerūkau, - šiurkščiai atrėžė tardytojas-inspektorius. - Taip pat neturiu duonos. Rytoj Jūs neisite į darbą. Aš pranešiu darbų skirstytojui.

Taip kelis mėnesius Kristas atėdavo kartą į savaitę į nekūrentą, jokių patogumų neturintį tardytojo-inspektoriaus gurbą, perrašinėti popierių, daryti nuorašų.

Besniegė 37-38-tųjų metų žiema siautėjo mirtiniais viesulais barakuose. Kas naktį darbų skirstytojai lakstė po barakus, ieškodami ir žadindami žmones, vadaudamiesi sąrašais skirtųjų "ešalonams". Jau ir anksčiau niekas nebegirdėdavo iš ešalonų ir žmonės liovėsi mąstę apie tuos naktninius dalykus - kagi, ešalonas lieka ešalonu - darbas buvo per daug sunkus, kad galvotumei bet ką.

Padidino darbo laiką, atsirado sargybinių palyda, bet Kristas ir toliau kėblindavo leisgyvis į pasidariusią jam pažįstama, tardytojo-inspektoriaus kontorą ir perrašinėdavo bylų bylas. Kristas liovėsi praustis, skustis, bet tardytojas-inspektorius atrodė nepastebis Kristo, mirštan-

ATSIQSTA PAMINĖTI:

"LIETUVIŲ DIENŲ" žurnalo balandžio mėnesio numeryje randama:

Liucija Mažeika. B.B. - Šventės ir šiokiadieniai. Valerijos Baltušienės - Pasikalbėjimas su Lucija Mažeikienė. Vinco Krėvės - Šv. Kazimieras. A. Markelio - Neštau eilėraščių. Rūtos K. Vidžiūnienės - Fordukas. B.B. - Vincas Stonis. Vinco Stonio eilėraščiai. J.Br. Mirė Bronius Murinas - akvarelės meistras. V. Bacevičiaus nuotraukos iš Klevelando lietuvių veiklos. Jurgio Gliaudos - Edmundo Arbo meno darbų paroda. J.K. "Bridges" specialus numeris. Spaudoje ir gyvenime.

ANGLŲ KALBOS SKYRIUJE randama:

V.B. - Ann Jillian - Jūratė Nausėdaitė apdovanojama Amerikos Vėžio Sąjungos aukščiausiu žymeniu. Aleksis Rannit ir Rūtos Skiriutės - Kristijonas Donelaitis ir lietuvių poezija. Edvardo Budelio - Mintys apie lietuvių kalbą. Jean K. Quader - Palinkimas į realybę. Žinios iš Lietuvos. Lietuvių itaka.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis. Viršelyje - Lucija Mažeikienė, Kalifornijos Lietuvių Respublikonų pirmininkė.

"L.D." prenumerata 20 dol.; kanadiškais - 30 dol. Prenumeratas siųsti: "L.D." redakcijai, 4364 Sunset Blvd. Los Angeles, CA 90029.

A P I E B A L Z E K O M U Z I E J Ų

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus gali didžiulius turėdamas vieną iš geriausių ir gausiausių Lietuvos kartografijos kolekcijų visame pasaulyje. Muziejaus direktorius S. Balzekas pradėjo rinkti senus Lietuvos žemėlapius dar prieš įsteigiant muziejų, daugiau, kaip prieš 20 metų. Šiu retų ir svarbių Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ir Nepriklausomos Lietuvos žemėlapių kolekcija apima platų laikotarpį nuo XVI amžiaus vidurio, beveik iki mūsų dienų. Į ją įeina ne tik reti Lietuvos žemėlapiai, bet taip pat ir seni Lietuvos miestų planai ir vaizdai.

Tarp retenybų čia randasi pirmas žinomas atskiras Lietuvos žemėlapis, darytas garsiojo kartografo Mercator'io XVI amžiaus antroje pusėje. Prieš tai Lietuva buvo atvaizduojama tik generaliniuose pasaulio ir Europos žemėlapiuose bei atlasuose. Manoma, kad pirmą atskirą Lietuvos žemėlapi sukūrė Lietuvos kartografas Antanas VYDAS, dar XVI šimtmečio pradžioje, bet iki šiol dar nebuvo surasta šio žemėlapio nė vieno egzemplioriaus.

Čia taip pat randasi garsusis kunigaikščio RADVILOS užsakytas 1613 m. žemėlapis, darytas Olandijoje; Braun'o ir Hohenberg'o XVI amžiaus Vilniaus ir Gardino panoramos; Munster'io Rytų Europos žemėlapių medžio raižiniai ir daugelis kitų.

Muziejuje dar yra daug ir kitų eksponatų, kurių neturi nė Vilniaus Biblioteka. Naujojo muziejaus pastato atidarymo proga yra ruošama kartografijos paroda pavadinama "European cartographers map Lithuania", kurioje bus ryškiai pavaizduota, kaip amžių bėgyje vakarų Europos (Italijos, Olandijos, Skandinavijos, Prancūzijos, Vokietijos, Austrijos ir Anglijos) kartografo vaizdavo Lietuvos teritoriją savo žemėlapiuose. Parodą bus įdomu ne tik suaugusiems pamatyti, bet ir jaunimui, kuris turės progos pažvelgti į Lietuvos senovę ir istoriją per šiuos žemėlapius. Ypač yra patartina, kad lituanistinių mokyklų mokytojai šios parodos lankymą įtrauktų į savo programas.

Val Ramonis

Egzekutyvinis Direktorius

čio badu, įdubusių žandų ir karščiuojančių akių. O Kristas vis rašė ir perrašinėjo. Popierių ir bylų skaičius tolydžio augo ir nebebuvo įmanoma visko įveikti. Kristas perrašinėdavo begalinius sąrašus, kur tebuvo vien pavardės ir kurių viršutinė, kiekvieno puslapio dalis būdavo užlenkta. Kristas niekada nepamėgino atidengti šios raštinės slėpinio, nors jam būtų pakakę atlenkti padėtą lapelį. Kartais tardytojas-inspektorius pačiupdavo kokį ryšulį "aferų", išdygusių iš dievažin kur, kurių Kristas nebuvo iki tol matęs ir diktudavo jam skubiai sąrašą. Ir Kristas rašė.

Diktantas pasibaigdavo vidurnaktį. Kristas pareidavo barakan numigti ir dar kartą numigti; jam visai nerūpėjo, kad rytoj jį vays darban. Slinko savaitės, Kristas vien lyso ir rašė.

Ir štai vieną dieną, paėmęs sekančią iš eilės bylą, kad padiktuotų sekančią pavarde, tardytojas-inspektorius pastiro vietoj. Jis žvilgterėjo į Kristą ir užklauso:

- Koks tavo vardas ir koks tėvo vardas? - Robertas Ivanovičius, - atsakė šypsodamasis Kristas.

Tardytojas-inspektorius nešoko jo vadint Robertu Ivanovičium, užuot sakęs jam "Jūs" arba "Kristai". Tai būtų jį, Kristą, nustebinę. Tardytojas-inspektorius buvo jaunas vyras, jis būtų galėjęs būti jo sūnum. Laikydamas bylą rankoj, nediktavęs pavardės, tardytojas-inspektorius nubalo. Jis perbalo balčiau už sniegą. Jis skubiai perversė plonyčius lapelius, susegiotus "papkėn"; jų ten buvo nei daugiau, nei mažiau, kaip kitose bylose, suverstose ant grindų kaugėm. Paskui tardytojas-inspektorius ryžtingai pravėrė krosnelės duris ir bematant kambary pašviesėjo, tarsi jo siela būtų sutviskusi nuo pat gelmių, tarsi joje būtų išžiebęs kažkas svarbaus, žmogiško. Tardytojas-inspektorius suplėšė bylą į skutelius ir įmetė juos krosnin. Pasidarė dar šviesiau.

Kristas neįstengė nieko suprasti. O tardytojas, nepažvelgęs jo pusėn, tarė jam:

- Tai tuščia byla. Jie nežino ką daro. Jiems visai nerūpi darbas!

Ir jis dėbtelėjo Kristo pusėn:

- Dirbam toliau... Ar Jūs pasiruošęs?

- Taip, - atsakė Kristas.

Tik vėliau, už daugelio metų, Kristas suprato, kad tai buvo jo, Kristo, byla.

Jau buvo sušaudė daug Kristo draugų. Sušaudė taip pat ir tardytoją-inspektorių. Bet Kristas buvo vis dar gyvas, ir kartais, mažiausiai kartą kelių metų būvyje, jis prisimindavo degančią "papkę", prisimindavo, kaip ryžtingai tardytojo-inspektoriaus pirštai draskė jo "aferą" tai buvo teisėjo dovis pasmerktajam.

Kristo rašysena buvo jo išgelbėtoja; jinau buvo kaligrafiška.

Vertė V.A.J.

Varlam Chalamov. KOLYMA. Recits traduits du russe par Catherine Fournier. Introduction d'Andrej Siniavski. Paris, Maspero, 1980.3.v.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

IR PARTIJA IŠDRISO PASISKYSTI

Rašo Užpalių kolchozo partinės organizacijos sekretorius, kad čia gyvenantieji žemdirbiai yra nepatenkinti maisto prekių pardavimų darbu. Balandžio 30 d. 2 valandas prieš uždariant parduotuvę, jau trūko duonos. Gegužės 1 d. - uždaryta, o gegužės 2 d. duona atvežė tikrai po pietų. Nebuvo duonos ir kolchozo valgykloje.

Lyg žemdirbiai nebūtų patys pagrindiniai darbuotojai, lyg duonos kepimus ir jos atvežimus dar vis turi kontroliuoti visokie leidimai, nurodymai ir ta vis surudijusi biurokratija.

"VILNIAUS" CIRKAS

Ukmergės gatvėje, Vilniuje, po vienuolikos metų pertraukos, vėl pasirodo lietuviškas "Vilniaus" Cirkas.

Jis buvo aplankęs daugelį miestų, pasižymi ir savo dresiruotomis kiaušinėmis.

GASTROLĖS PRIE REINO IR DUNOJAUS

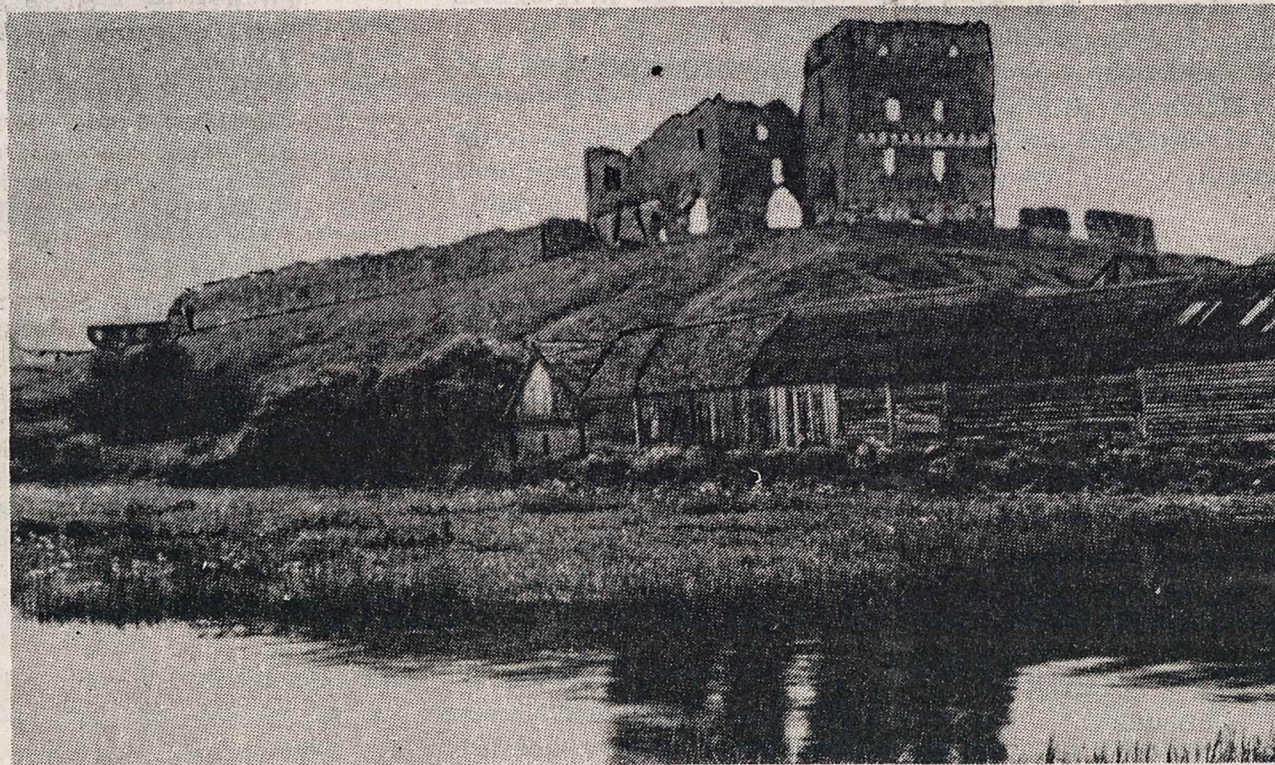
Pagarsėjęs Lietuvos Kamarinis Orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, gastroliauo Vakarų Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijoje ir Prancūzijoje. Atliko 20-ty koncertų. Visur spauda labai gerai įvertino ir koncertų salės buvo perpildytos.

NUBAUDĖ STAMBIUOSIUS "KOMBINATORIUS"

Paskelbta vietinėje spaudoje, kad nuo 1982-1984 m. Lazdijų rajone, "Dainavos" kolchoze ir Alytaus mėsos kombinato veikė grupė, kuri stambiųjų mėsų vykdė valstybinio turto grobimą.

Prirašant didesnę gyvulių svorį, buvo atsiimti pinigai.

Nubausti sunkiomis bausmėmis "Dainavos" p-kas, namo cecho viršininko pa-

LIVONIJOS ORDINO LUDZOS PILIES GRIUVĖSIAI IŠ 12-13 ŠIMTMEČIO ANT LUDZOS EŽERO KRANTO LATVIJOJE.

vaduotojas, veterinarijos gydytojas, vairuotojas ir kiti. Bausmės - nuo 15 m. kalėjimo iki 3 m. ir turto konfiskavimu.

ALYTUJE NAUJAS RAJONAS - PANEMUNĖ

Miestų Statybos Projektavimo Instituto architektas Jonas Zagorskas sukūrė naują rajoną "Panemunę".

Naujame rajone galės apsigyventi apie 12.000 alytiškių bent taip rašoma). Planuota, prisitaikant prie aplinkos, nenugriaujančias kalvų. Be tipingų penkiaaukščių namų, numatyta statyti ir individualių dviaukščių namų su garažais. Įdomu, kas bus tie privilegijuoti. Juk laukia dar normalaus buto, kad ir be garažo, tūkstančiai lietuvių, dešimtmečiais. Visi stato ir vis trūksta...

• Vytauto Bubnio romanas "Kvietimas" išverstas į rusų kalbą V. Čepaičio, išleistas Maskvos leidyklos "Sovietiskij pisatel".

PARODA "MOKSLAS GAMYBAI" VILNIUJE

Parodų Rūmuose Vilniuje vyksta Pabaltijo Mokslų Akademijų ir aukštųjų mokyklų paroda, pavadinta "Mokslas - Gamybai". Čia supažindinama su Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslininkų darbais, kurie praktiškai buvo panaudojami vienuoliktajame plano penkmetyje.

Parodoje yra apie 500 eksponatų - įvairios konstrukcijos prietaisai, kompiuterinės sistemos, naujų medžiagų pavyzdžiai, mokslinė literatūra.

LIETUVĖS LENKTYNINKĖS

Okupuotoje Lietuvoje ir bendrai visoje Sovietų Sąjungoje yra tik viena moterų auto lenktynininkių komanda (ją sudaro dvi moterys), kuri plačiai reiškiasi ir užima geras vietas, lenktyniaujant su vyrais.

Viena iš šių lenktynininkių neseniai buvo atvykusi į svečius Chicago pas savo dėdę Vladą Paškevičių ir papasakojo apie pasiekimus šioje "nemoteriškoje" sporto šakoje.

Tai kaunietė Ilona Gailevičiūtė-Ališauskienė, kuri anksčiau su Liuda Gruodienė, o dabar su Rūta Baublyte garsėja net ir tarptautinėje plotmėje.

1986 m. kovo mėnesio žurnale "Za ruliom" ("Už vairo"), buvo straipsnis: "Praleiskite moteris", kuriame kaip tik rašoma apie vienintelę Sovietų Sąjungoje moterų autoralių ekipą. Straipsnyje išskirtinai minimas tarptautinis autoralis "Sojuz-85", kuris buvo prarastas Estijoje 1985 m. vasario mėnesyje. Esant temperatūrai 35 laipsniams Celsijaus žemiau nulio, lenktynės vyko 900 km. ruože dieną ir naktį.

Šiame žurnale, kuris turi daugiau negu 4-rių milijonų tiražą, rašoma apie tų lenktynių vienintelę moterų ekipą (viso buvo 80), kurią sudarė Ilona Ališauskienė ir Liuda Gruodienė, sėkmingai baigusią lenktynes (20 vyriškų ekipų nebaigė lenktynių dėl gedimo bei avarijų).

Lietuvių lenktynininkių treneriu yra vilnietis Stasys Brundza, kuris yra net 10 kartų buvęs Sovietų Sąjungos čempionu. Čia minimame žurnale yra įdėtas labai palankus atsiliepimas apie (eš)

DEDIKAVO VEIKALĄ

Vilniuje, Meno Darbuotojų Rūmuose vyko koncertas - susitikimas su žymiu Suomijos kompozitorium P. H. Nordgren'u. Savo Ketvirtąjį Kvartetą jis dedikavo Vilniaus Styginiam Kvartetui, kuris pirmasis šį jo kūrinių pasirinko groti.

• Už supažindinimą su estų literatūra ir vertimą į lietuvių kalbą J. Krošo romano "Imperatoriaus Beprotis" (Vilnius, "Vaga", 1985), Danutė Sirijos Giraitė gavo 1985 m. Estijos Juhano Smūlio literatūros premiją.

jo treniruojamą lietuvių akipą.

Kiek plačiau apie Iloną Ališauskienę bei jos komandos draugę rašo Vilniuje išeinantis savaitraštis "Automobilininkas" (1986 m. kovo 5 d. laidoje). Straipsnis pavadintas "Pavojeingasis ir brangus". Čia galvoje turima jų pamėgtą "hoby". Straipsnis pradėdamas taip:

Keleriopai elgiasi kolegų vairuotojai, išvydę sportinę mašiną, vairuojamą Ilonos Ališauskienės. Vieni džentelmeniškai bando sukurti pirmumo situaciją, kiti berniokiškai nuspaudę greičio pedalą, zvimbia tolyn...

Tik Ilona, Kauno autoremonto gamyklos komandos narė, mašinos negena greičiu. Įsuka į siaurą Žaliakalnio gatvę, o penkiametė Kristina dairosi: dabar užklupsim.

Bet mama nieko neatsako, ir štai jau prie namų. Kristina kviečia į savo kambarį. Ji daug gali papasakoti ir parodyti: štai čia visos emblemos ir veliaveles (kur mamytė važinėjo), o plakatus tėvelis sukabinė ("kokios mašinos gražios"), bet didžiausias ilgakasės turtas - šalmai ("mamytė per varžybas su jais važiuoja"). Ir dar Kristinos kambario telefonas, - mat, neseniai Teline vyko varžybos, ir mama kas vakarą jai skambindavo. Kristina papasakodavo visus savo dienos įvykius. Ilona bando nuskaidyti, kaip jai reikėdavo to balso...

Ilona Ališauskienė yra jauna, bet kartu ištverminga bei užsispyrusi moteris. Ji auto ralio varžybose dalyvauja nuo 1982 metų. Reikia tikėtis, jog apie jos laimėjimus dar daug išgirsime. (eš)

KREVI VEIDRODŽIAI

"Tik nelipk ant svarstyklų! Kiekvieną kartą, kai mano mama ant jų užlipa - surinka!"

SENAME TURGUJE

Kalmietis nueina pirkti karvės. Pasiderėjęs, dar kartą klausia, ar karvė tikrai gera.

- Sakiau, kad tikrai gera. Ji turi tik vieną ydą - melžiamą spardosi.

- O, tai nieko. Mano žmona melžia, ne aš - nusira -mino pirkėjas.

IŠGELBĖTAS

Paryžiaus priemiesčio kuklijoje kavinėje vienas lenkytojas lenkia konjako taureles. Šalia jo sėdintis ir lėtai gurkšnojantis limonado stiklinę, neišskentęs sako:

- Atsiprašau, bet ar tamsta žinai, kad kiekvienas trečias prancūzas dėl besaikio alkoholio vartojimo serga kepenimis?

- Manęs tai neliečia - aš danas.

KAI ATMINTIS SUŠLUBUOJA

Po didelio baltaus, kitą rytą suskamba telefonas:

- Atsiprašau mieloji, aš labai gerai prisimenu, kad tau pasipiršau vakar, bet pamiršau, ar sutikai, ar ne?

- O, aš prisimenu, kad pasakiau "taip", tik neprisimenu ar tau, ar kam nors kitam.

TURISTO VARGAI

Turistas pirmą kartą atvyksta į pietų Italiją ir apstulbsta nuo chaotiško eismo gatvėse. Susirūpinęs prieina prie policininko ir klausia, kas čia darosi.

Policininkas atsako:

- Matote, kai kuriuose kraštuose judėjimas dešiniapusis, kai kur - kairiapusis, o pas mus - šešėliuota pusė keliaujama.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR IŠMINTIES!

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,

Prašome pasinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.
Adresas
Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30-12 val. nakties

Programos vedėjas: LJUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albalen Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedford Ave., MONTREAL-WEST, Que., Canada H4 Canada H4X 1S2

ISIJUNKIME Į MAŽOSIOS LIETUVOS FONDĄ

ŠIANDIEN, t a p d a m i:

RĖMĖJAI: \$10,- gaudami visus aplinkraščius ir nuolatinę informaciją.

NARIAIS: \$100,- metinis arba \$1.000 vienkartinis mokestis; gaudami viską, kaip aukščiau pažymėta, mėnišką pažymėjimą, visas Fondo išleistas knygas su nario pavardės paminėjimu.

MECENATAIS: \$1.001 ir daugiau. Gaudami viską, kaip aukščiau paminėta su privilegija pasirinkti knygą finansavimui.

STEIGĖJAI: \$3.000. Gaudami viską kaip aukščiau, su nuotrauka vienoje pasirinktoje knygoje.

☐ Taip, noriu įsijungti.
☐ Pridėdau čekį sumoje:
☐ Atsiųsiu čekį.

Data:

(Vardas ir pavardė)

(Miestas, prov. / valstija)

ZIP CODE Telefonas

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MCKA:	IMA:
7½% už 90 dienų term. indel.	už asm. paskolas nuo ... 11%
7½% už 6 mėn. term. indel.	už nekiln. turto (mortgages):
7½% už 1 metų term. indel.	su nekeičiamu nuošimčiu
7½% už 2 metų term. indel.	1 metų 10½%
7½% už 3 metų term. indel.	2 metų 10½%
9 % už pensijų planą	3 metų 10½%
7½% už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7 % už taupymo sąskaitas	su keičiamu nuošimčiu
6-7½% kasd. palūk. sąskaita	1, 2 ar 3 metų 9½%
6 % už čekių sąskaitas	(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 51 MILIJONO DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto). Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 29 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų term. indelius 7½%
Antradieniais 10-3	180-185 d. term. indelius 7½%
Trečiadieniais 10-3	Term. indelius 1 metų 7½%
Ketvirtadieniais 10-8	Term. indelius 2 metų 7½%
Penktadieniais 10-8	Term. indelius 3 metų 7½%
Šeštadieniais 9-1	Pensijų sąskaitų 9 %
Sekmadieniais 9-12.30	Specialių taupymo sąsk. 7½%
	Specialių taupymo sąsk. 7 %
	Kasd. taupymo sąskaitų 7 %
	Depozitų — čekių sąskaitų 6 %

DUODA PASKOLAS: asmenines nuo 11 %
mortgicijus nuo 9½% - 12½%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairios sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

st.catharines

• LIETUVIŲ-LATVIŲ-ESTŲ BENDROS EKUMENINĖS PAMALDOS vyks BIRŽELIO 14 d., 11 val. r. St. Catharines katalikų Katedroje.

Sueina lygiai 45 METAI nuo tų baisių BIRŽELIO MĖNESIO DIENŲ, kuriais Baltijos tautų pavergėja Sovietų Rusija išvystė tokį BARBARIZMĄ prieš LIETUVIŲ, LATVIŲ ir ESTŲ TAUTAS, prieš kurį nublanksta dabartinis tarptautinis terorizmas.

Ir mes, lietuviai, buvome to nusikaltimo prieš Žmogaus Teises liudininkai. Tiesame ir dabar. Nepraileiskime progos tą liudijimą išreikšti viešai. DALYVAUKIME VISI KAIP VIENAS BENDROSE PAMALDOSE IR tuoj po jų DEMONSTRACIJOJE prie St. Catharines MIESTO ROTUŠĖS. Iš anksto paskirkime tam laiką.

• SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ PAMINĖJIMO KOMITETĄ sudaro lietuviai: A. ŠETKUS,

P. GABRĖBAS ir P. BARONAS; latviai: P. VASARINŠ, J. KERĖ ir estai: H. MOELDER, H. HANILANE. Komitetas posėdžiauja kas savaitę.

• GRĮŽTA iš ATOSTOGŲ: klebonas kun. Kęstutis Butkus pradžioje birželio. Apylinkės Bendruomenės p-kė Jadvyga Labuckienė grįžta iš Vokietijos birželio 13 dieną.

• FOLK ARTS FESTIVALIS prasidėjo didelėmis ceremonijomis gegužės 17 d., 1 val. p. p. prie Miesto Rotušės. Susirinko 35 tautybių karštuotos iškiliosios mergaitės su tautinių vėliavų palyda. Gražiai dalyvavo ir mūsų "Miss Lithuanian Community" T. Labuckaitė. Su lietuviška vėliava prie jos stovėjo Vincas Satkus, talkininkavo J. Vyšniauskas. Didysis Festivalio paradas įvyko šeštadienį, gegužės 24 dieną.

KOR.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALEJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

toronto

• LIETUVIŲ NAMUOSE, Gedimino Menėje BIRŽELIO 7 d., šeštadienį, 7 val. su vakariene ir šokiais vyks metinis ateitininkų parengimas. Programoje — paminėta prof. St. ŠALKAUSKIO 100 metų su sukaktis.

• LIETUVIŲ NAMUOSE birželio mėn. 8 d., sekmadienį, 3 val. p. p. adv. H. STEPO-NAITIS skaitys paskaitą "DAUGIABUČIŲ KONDOMINIŲMŲ ĮSTATYMAI IR SAVININKŲ TEISĖS".

Įėjimas nemokamas. Rengia Toronto Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KAVINĖJE gaminami LIETUVIŠKI VALGIAI. Kviečiame pasinaudoti. Taip pat veikia KIOSKAS ir Parapijos BIBLIOTEKA.

• "NL" AUKOTOJŲ SARAŠE turėjo būti paskelbta "Toronto PRISIKĖLIMO P-JOS KREDITO UNIJA - \$200". Už klaidą atsiprašome. "NL"

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS Vasaros Vaikų Stovykloms reikalinga visokios medžiagos, ypač rankdarbių reikalinga. Jeigu kas turi lentgalių, spalvotų pieštukų ir popieriaus, sportui ir rankų, prašome pranešti Parapijos raštinei.

Taip pat reikalinga darbo jėga stovyklos paruošimui stovyklauti. Reikalinga pagalba dažymo darbams.

Parapijos Tarybos stovyklavietės priežiūros sekcija, kuriai vadovauja K. Sapočkinas (tel: 239-7562) kiekvieną šeštadienį darbuojasi stovyklavietėje. Jeigu kas gali pašvęsti vieną kitą dieną šiam reikalui, prašome susisiekti su K. Sapočkinu.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORAS po BIRŽELIO 15 d. išeina vasaros ATOSTOGŲ.

DR. MILDOS DANYTĖS KNYGOS SUTIKTUVĖS TORONTE

Knygos DP: LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA AFTER THE SECOND WORLD WAR" sutiktuvės Toronte suorganizavo Multicultural History Society of Toronto (Daugiakultūrinės Ontario Istorijos Sąjunga), kuri yra šios knygos leidėja. Sutiktuvės įvyko Pranciškonų Parodų salėje 1986 m. balandžio 30 d.

Oficialią dalį pradėjo prof. Jean Burnet, pabrėždamas reikalingumą ir svarbą rašyti etninių grupių istoriją, nes tai svarbi Kanados istorijos dalis.

Kun. dr. P. Gaida, "Tėviškės Žiburių" redaktorius, plačiau komentavo anglų ir lietuvių kalbomis. Jis pasakė, kad tai labai reikalingas veikalas ir tik antras ta tema anglų kalba. Pirmasis buvo "Lithuanians in Canada" (red. kun. p. Gaidos, JVD), išleistas prieš 20 metų. Ragino autorę parašyti ir antrąją dalį, kurioje būtų kalbama apie atskiras kolonijas ir bendrą lietuvių gyvenimą, nes ta medžiaga jau surinkta, bet negalėjo būti atspausdinta į šią knygą dėl riboto puslapių skaičiaus. Kai kas, Pr. Gaidos nuomone, gali būti interpretuojama ir kitaip. Parašyta sklandžiu stiliumi, lengva skaityti.

Rasa Kuriene, KLB Kultūros Komisijos pirmininkė, sveikino KLB p-ko Algio Pacevičiaus ir savo vardu, kad taip reikalinga Kanados lietuvių istorijai medžiaga buvo renkama ir knyga išleista.

Autorė dr. Milda Danytė padėjo atvykusiems ir eilei žmonių, sutikusiems pasidalinti savo asmeniškais, kartais nevisai maloniais patyrimais, Daugiakultūrinės Direktoriaus Ottawoje ir Daugiakultūrinės Ontario Istorijos Sąjungai Toronte, kurie finansiniai parėmė medžiagos rinkimą knygai.

Daugiakultūrinės Istorijos Sąjunga paruošė vyno-sūrio vaišes, kurių metu tarp 7:30 v. ir 9:30 v. pasikalbėta su autore ir savo tarpe bei išklaudyta oficiali dalis. Susirinko didelis būrys dalyvių, jų tarpe keliolika angliškų visuomenės narių. Autorė pasirašė apie 90 autografų, įsigijantiems knygą. J.V.D.

BIRŽELIO SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

vyks BIRŽELIO 13 d., penktadienį, 7:30 v. v. anglikonų ŠV. PAULIAUS bažnyčioje (Bloor St. E. ir Jarvis St.).

Šiose EKUMENINĖSE PAMALDOSE dalyvaus baltiečių dvasiškai, chorai, solistai, konsulai, Bendruomenių atstovai ir baltiečių organizacijų vėliavos, kartu su tautinėmis.

Baltiečių Federacija kviečia GAUSIAI DALYVAUTI VISUS.

Programoje dalyvaus Prisikėlimo Parapijos Choras, vad. muz. V. Verikailio, solistai — Jonas Vaškevičius, Rimas Strimaitis, Linda Marcinkutė, akomponuojant Jonui Govėdui.

BIRŽELIO 15 d., 3 v. p. p. LIETUVIŲ NAMUOSE vyks SIBIRINIŲ BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS, kuriame girdėsime paskaitininkę Mildą LENKAUSKIENĘ, atvykstančią iš Cleveland'o.

M. Lenkauskienė-Gulbinskaitė baigė Chicagoje, JAV Šv. Kazimiero akademiją ir bakalaurą leipnui chemijos mokslus Mundelein Kolegijoje.

Ji veikė ateitininkuose ir skautuose, buvo Lietuvių Studentų Sąjungos I-osios Centro Valdybos sąstate.

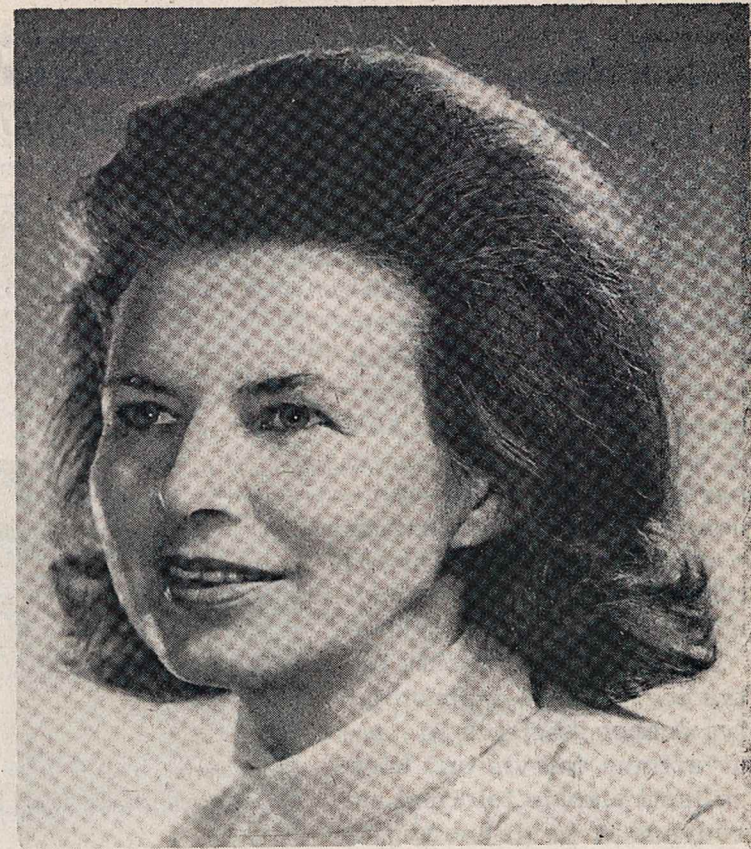
Cleveland'e redagavo "Moterų Pasaulio" skyrių Tėvynės Garsų radijo programoje.

• LIETUVIŲ NAMŲ Valdyba patvirtino naujus narius: Valdą Adamkų, Petrą Matulevičių ir Valeriją Leverienę.

Svarstė bingo, bufeto, visuomeninės veiklos, statybos ir administracijos reikalus.

• LIETUVIŲ NAMUOSE vyks III-čiasis "AUŠROS" Gimnazijos auklėtinių suvažiavimas pavyko labai gerai.

• VIENUOLIKA abiturientų išleido gegužės 24 d. surengtame išleistuvių renginyje LIETUVIŲ NAMUOSE Toronto MAIRONIO Mokykla ir Lituanistikos Kursai.

MILDA GULBINSKAITĖ—LENKAUSKIENĖ PLB V-bos vicepirmininkė

Į Bendruomenės darbą įtėjo 1963-68 m. J. B a c h u n o vadovaujamon Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos. 1968-73 m. išrinkta į St. Barzduko vadovaujamą PLB Valdybą.

Nuo 1974 m. atstovauja Ohio lietuviams Lietuvių Fonde. Jau 12 metų yra LF Taryboje. 1986 m. kviesta LF Pello Skirstymo Stipendijų Komisijon.

Talkinusi visų Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresų ruošėję.

Yra Cleveland'o miesto Tautybių Tarybos Centro patikėtinė (Nationalities Services Centre Board of Directors).

florida

• JAV L. Bendruomenės St. Peterburgo Apylinkės metiniame susirinkime į Apylinkės Valdybą išrinktieji asmenys pareigomis pasiskirstė šiek tiek: Algis DŪDA — PIRMININKAS, Stasys JUOZAPAVIČIUS — vicepirm., Kostas ARAS — izdininkas, Stasė STANELIENĖ — sekretorė, Elena KRASAUSKIENĖ — pareigimų vadovė, Leontina JANKAUSKIENĖ — narė socialiniams reikalams, Juozas TAORAS — narys visuomenininkams reikalams. Revizijos komisija: Stasė URBŠAITĖ — pirmininkė, Petras DALINIS ir Pranas STANELIS — nariai.

LB Apylinkės Valdyba

• GEGUŽĖS mėn. 11 d. Lietuvių Klubas salėje po pietų susirinkusieji klubo nariai ir svečiai, kurių buvo apie 280, paminėjo Motinos dieną.

Turiningą paskaitą skaitė kun. dr. E. GERULIS, aptardamas moters-motinos padėtį šeimoje ar gentyje nuo biblinių laikų iki dabar. Paskaita pailiustruota diagramomis.

Eilėraščius motinai deklamavo Tomas DIDŽBALIS ir Algis ULBINAS. Naujai besikurianti jaunimo tautinių šokių grupė, vadovaujama Kristinos GRABNICKAITĖS-ŠILINGAUSKIENĖS, pašoko penkis šokius, iš kurių vienas buvo specialiai skirtas motinoms: šokio metu šokėjai apdovanojo savo mamytės gėlėmis.

• GEGUŽĖS mėn. 18 d. Klubas salėje dantų gydytoja dr. Asta GRINIS susirinkusiems skaite paskaitą apie dantis, jų reikšmę ir priežiūrą. Paskaita buvo pajavirinta rodomomis skaidrėmis. Susirinkusieji buvo dėkingi už tokią įdomią ir naudingą popietę.

• BIRŽELIO 14 d. šeštadienį, 2 val. p. p. Klubas salėje ruošiamas BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS. Paskaitą skaitys inž. J. MIKAILA. Minėję dalį atliks vaidintojų grupė. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

• BIRŽELIO 14 d. šeštadienį, 2 val. p. p. Klubas salėje ruošiamas BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS. Paskaitą skaitys inž. J. MIKAILA. Minėję dalį atliks vaidintojų grupė. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

Po minėjimo visi dalyviai buvo pakviesti pasivaikinti kavute.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Birutė Grigaitytė-Spudienė

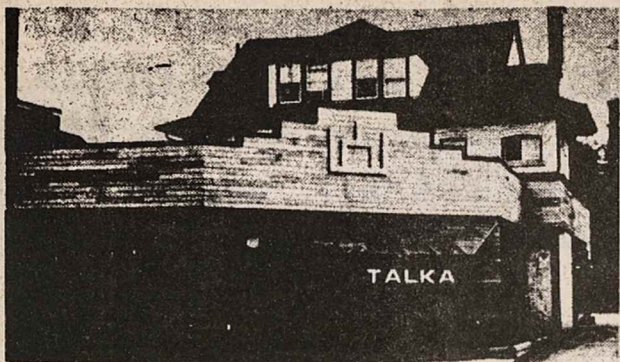
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Ištaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavoje namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ	MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 5 %	nekiln. turto pask. 10. %	asmenines paskolas 12,25 %
santautos 6,5 %	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas	
kasd. palūkan. už sant. 6. %	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2.000.	Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 25.000
term. indėlius 1 m. 8,75 %		
term. indėlius 3 m. 9. %		
reg. pensijų fondo 7,5 %		
90 dienų indėlius 8 %		
(minimum \$ 5.000)		
Reg. pensijų 1 m. .. 8,75 %		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. — 1 val. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. — 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. — 12 v.r. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais — uždaryta.

montreal

PAGERBTAS AV KLEBONAS
TĖV. JUOZAS ARANAUSKAS

Į Tėv. J. Aranausko, SJ 70-ties metų gimtadienį susirinko apie 150 žmonių. Oras buvo labai nepalankus — visą dieną lynojo. Būtų ir daugiau žmonių susirinkę.

Klebonas J. Aranauskas įėjo į salę nauja lazda "pasiramsčiuodams" — visiems sukeldamas juoką.

AV Parapijos Komiteto paskas Alb. Jonelis atidarė pagerbtųjų šventę. Programoje pasirodė mūsų iškilioji solistė Gina Čapkauskienė, padainavusi tris dainas: "Dainos, muzika ir gėlės", "Jaunystė" ir ariją iš "Vilniaus Tello" operos. Sukaktuvininkas ją apdovanojo ramune, o už tai ji padainavo "Oi niekur nėra tokio bernelio". Akomponavo Mme M. Roch. Solistė buvo apdovanojama gėlių puokšte, o Mme Roch — korsazu.

Alb. Jonelis papasakojo trumpą Tėv. Aranausko biografiją. Pirmą kartą buvo atvykęs 1962 m., o antrą kar-

tą 1972 m. Buvo geras tvarkytojas ir ekonomas. Visi sugiedojome "Ilgiausių Metų".

Tėv. Izidoriui Sadauskui palaiminus stalą, prasiūdė pietūs. Vikrios šeimininkės nešiojo patiekalus, kurie buvo tikrai skaniai pagaminti. Pietų pabaigoje pasirodė PAVASARIO Choro mergaitės, kurios po repetitijos panoro dainuoti klebonui. Muž. Ingrid Tarkavadovaujant, jos gražiai padainavo 2 dainas: "Gražus tas kraštas Lietuva" ir "Šarka".

Tuomet į salę iškilmingai buvo įneštas "napoleonas" su 70-čia žvakelių. Jį iškepė ir meniškai išpuošė St. Baršauskienė. Tėv. Aranauskas lengvai užpūtė teltį be pagalbos.

Prasidėjo organizacijų sveikinimai gimtadienio proga: Montrealio LB Apylinkės vardu — V-bos paskas A. Staškevičius, L.K.M. D-jos vardu — D. Staškevičienė, Šv. Onos D-jos — O. Augūnienė, L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos — A. Mylė, Skautų tuntų —

J. Piečaitis, Parapijos Choro ir muz. A. Stankevičiaus vardu — sol. A. Keblys, savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" ir VILNIAUS Šaulių Rinktinės — J. Šiaučiulis, Šv. Kazimiero Parapijos vardu — klebonas St. Šileika.

Dauguma sveikintojų įteikė ir dovanų. Jų tarpe, simboliškai 70 sidabrinių dolerių maišelyje — A-kės Bendruomenė ir 71 dolerį L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa, pridėdama ekstra dolerį už šiuos metus.

Sukaktuvininkas kleb. J. Aranauskas, SJ visiems padėkojo.

Vakarienė baigėsi kava ir

KETURGUBA ŠVENTĖ

Sukaktuvinis gimtadienis, dvejų krikštynos ir įkurtuvės — tai retos, pažymėtinos šeimų šventės, ypač, jei jos sutampa tuo pačiu metu.

Liliane BULOTIENĖ savo 4-rių sūnų, dukters, žento ir maččių bei vaikų (dabar jų jau vienuolika) tarpe buvo pagerbta ir apdovanota sukaktuvinio gimtadienio proga. Ji, būdama prancūzė, išmoko lietuviškai. Po vyro mirties ir toliau pranešė "Nepriklausomą Lietuvą" ir ją skaito. Užėjusi į Redakciją apsimokėti prenumeratos — visuomet kalba lietuviškai (nors galėtų čia ir prancūziškai susikalbėti).

Pažymėtina, kad kun. dr.

hamilton

"VILNIAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖS
KANADOJE ATSTOVŲ
SUVAŽIAVIMAS
(pabaiga)

Svarbiausias Rinktinės darbas ateityje:

Dalinių valdybos jau anksčiau buvo supažindintos su Rinktinės Valdybos patiektu projektu, šaulių vardu ir iniciatyva Kanadoje pastatyti PAMINKLĄ amžių bėgyje už Lietuvos laisvę žuvusiems sukilėliams, savanoriams, kariams, partizanams, šauliams ir visiems laisvės kovotojams kankiniams.

Jis liudytų mūsų ateinančioms kartoms ir Kanados gyventojams apie lietuvių tautos laisvės ryžtą ir aukas. Tokiam paminklui vieta geriausiai tiktų Šv. Jono Kapinių centrinėje vietoje arba prie Lietuvos Kankinių šventovės, Mississaugoje, Ont. Manoma, kad tokio paminklo pastatymas kainuotų apie 40-50.000 dolerių.

Suvažiavimo atstovai, plačiai išdiskutavę, vienbalsiai priėmė nutarimą įgyvendinti paminklo pastatymą ir pavedė Rinktinės Valdybai tuo reikalu sudaryti Komisiją projekto, vietos ir lėšų su-tekimo detalėms iširti.

Suvažiavimo darbotvarkėi išsisėmus, prezidento pirm. P. Kanopa Rinktinės vėliavą perdavė Rinktinės pirmininkui J. Šiaučiuliui, o šis Rinktinės vėliavininkui V. Sušinskiui.

Suvažiavimas buvo baigtas Tautos Himnu ir vėliavų išnešimu.

SUKAKTUVININKĖ LILIANE BULOTIENĖ SU SAVO VAIKAIS. Iš kairės: GILIUS, RYTIS, VERONIKA, BRUNO ir ALVYDAS — SYLVAIN. Dešinėje — visa BULOTŲ GIMINĖ keturguboje šventėje. GERIAUSIOS SĖKMĖS, IR KAD DAR DAUGIAU TOKIŲ ŠVENČIŲ PASIKARTOTŲ.

Vakare Jaunimo Centro salėje. Suvažiavimo proga įvyko pažymėtinas koncertas — balius, kuriame meninę programą atliko Hamiltono Aušros Vartų Parapijos Choras, vadovaujamas muz. D. Deksnytės. Puikiai pasirodė sol. Aldona Lau-galienė.

Programą pranešinėjo L. Stungevičienė.

Padėkos žodį tarė P. Kanopa, o Rinktinės pirmininkas muz. D. Deksnytei, Ald. Laugalienei ir L. Stungevičienei įteikė dovanų VILNIAUS Šaulių Rinktinės Kanadoje metraštį.

Šokiams grojo K. Deksnio vadovaujamas orkestras. Laimei išbandyti buvo vertingų laimikių loterija. Puikų baliaus maistą paruošė St. Petkevičienė su talkininkėmis.

Sekmadienį visi atstovai uniformuoti ir su vėliavomis dalyvavo Aušros Vartų šventovėje iškilmingose pamaldose. Klebonas J. Lau-ba ta proga pasakė gražų pamokslą, iškeldamas Lietuvos kario ir šaulių įdėtą pasiaukojimą ir atliktas pareigas lietuvių tautai.

Po pamaldų Jaunimo Centro salėje vyko sesių šaulių paruošti atsiveikimo pietūs ir į savo vietoves išvykstančių atstovų — "sudieviki sekančio suvažiavimo".

J. Šilėnas

PATIKSLINIMAS:

Šio rašinio praeito numero dalyje Mandatų Komisijos narių sudėtyje turėjo bū-

ti parašyta G. RUGIENIS, ne Augienis.

Windsoro Šaulių Būrio pavadinimas yra VITIJA, ne Viltija. Apgailėstaujame NL.

KLKM D-JOS MONTREALIO SKYRIAUS SUSIRINKIME

įvykusiame š. m. gegužės mėn. 25 d. Seselių Namuose, atsilankė apie 30 narių ir svečių.

Pirmininkė Danutė Staškevičienė pasveikino susirinkusius, pasidžiaugdama, kad atvyko gausus būrys. Ji perskaitė gražią Šv. Pranciškaus Asyziečio maldą.

Sekretoriauti buvo paskiesta G. Rudinskienė. Perskaitė pračio susirinkimo

protokolą. J. Blauzdžiūnienė, su izdo stoviu supažindino E. Kerbelienė ir susirinkimo reikalais rūpinosi G. Kudžmienė.

D. Staškevičienė padarė trumpą atliktų darbų ir pokalbių, vykusių Draugijos suvažiavime Toronte, apžvalgą.

Dr. Jūratė Tanner paruošė įdomią Meksikos indėnų kultūros apžvalgą, kuri

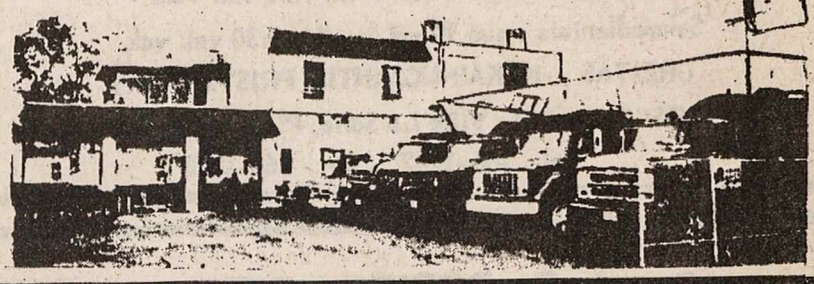
buvo įdomiai išklausyta ir jos spalvingos skaidrės leido pakeliauti kartu. Prie tos kelionės prisidėjo ir keletas vyrų svečių.

Mūsų Moterų D-jos Skyrius pasižymi nuolatine pastanga surengti įdomius kultūrinius metinius vakarus, nepamirštant to paties padaryti ir susirinkimų proga.

Kavutė ir užkandėliai leido dar pasižnekuoti. dal.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ISTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Verdon, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNOS KOUVREURS

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-80e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Buro

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

montreal

MIRUSIEJI:

● KATINAS Stasys, 59 m., gyvenęs Lachine, mirė gegužės mėn. 28 d.

Liko brolis Povilas, seserys Marija ir Viktorija Bužienė.

Užuoja artimiesiems.

● CIPLIAUSKAITĖ - TAN - NER Jūratė ir NAGIENĖ Birutė buvo nuvykusios į Torontą, "AUŠROS" Gimnazijos abiturientų III-ąjį suvažiavimą, kuris buvo surengtas LIETUVIŲ NAMUOSE.

BIRŽELIO TRĖMIMU MINĖJIMAS

VYKS

BIRŽELIO 17 d. ANTRADIENĮ 7 val. vak.

DOMINION SKVERE

- 7 val. v. Vainiko padėjimas ir žodį tars GILBERT CHARTRAND
- 7:30 v. EKUMENINĖS PAMALDOS Mary Queen of the World Katedroje

Gieda "PAVASARIS" ir MONTREALIO VYRŲ OKTETAS,

dir. muz. INGRID TARK, vargonuoja Mme MADELEINE ROCH.

VISI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI!

RUOŠIA: LATVIŲ BENDRUOMENĖ

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

RENGIA

JONINES

ir Kun. dr. JONO KUBILIAUS, S.J.

80 metų PAGERBIMĄ

BIRŽELIO 22 d. 12 val. SEKMADIENĮ,

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 rue de Sève, Montreal

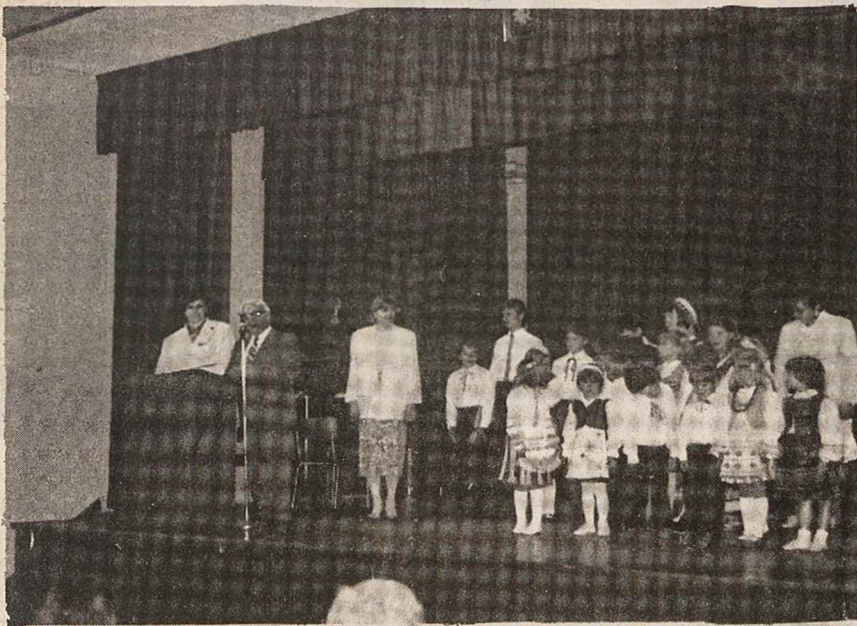
PROGRAMOJE:

- Jonų, Jonių, Petrų - Povilų pasveikinimas
- Toronto Moterų Vienetas "DAINA"
- Pietūs ● Baras ● Loterija

VISUS MALONIAI KVIEČIAME ATSLANKYTI

ĮĖJIMAS: \$8.00

VALDYBA

MONTREALIO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ PABAIGTUVĖSE. Kalba Bronius STAŠKEVIČIUS, įteikiant LF premijas. Šalia jo, Mokyklos vedėja Joana ADAMONYTĖ, mokytojai ir mokiniai.

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų patalynės
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėsiu
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SÈVE St. MONTREAL, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT BLVD. ir

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

KASOS VALANDOS

1475 DE SÈVE 3907 A ROSEMONT ŠV. KAZIMIERO PAR.

Pirm. Antr. Treč. 9:00-3:00

Ketvirtadieniais 12:00-8:00 4:00-8:00

Penktadieniais 10:00-6:00 2:00-6:00

Sekmadieniais 10:30-12:30 10:30-12:30

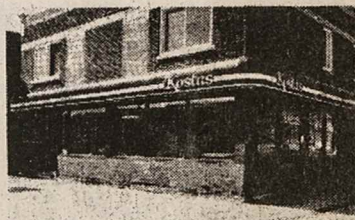
DUODAME VISUS BANKINIUS PATARNAVIMUS

AKTYVAS VIRŠ \$17,000,000. REZERVAS \$600,000.

DABARTINIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d.
SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Įvairūs gėrimai

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

● Reception Hall ●

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų,
tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun

(coin Allard corner)

768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

● GAISRAS ● AUTOMOBILIAI ● ATSAKOMYBĖ ● GYVYBĖ ●

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 · Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

● PAKULIENEI Magdalena jos 80-ties metų sukaktuvių proga, dukters Silvijos Piečaitienės šeimoje buvo surengtos puikios vaišės artimųjų tarpe. Sukaktuvinė buvo pasveikinta ir gražiai apdovanota.

● Energingoji Seselė PALMYRA, dalyvaujanti ir daugumoje mūsų parengimų, besidžiaugianti lietuviška veikla (pasakiusi padrasinanti žodelį ir pasidžiaugusi dr. Mildos Danytės naujausia knyga), jau išvyko porai savaitių į NERINGOS stovyklavietę, Vermonte. Čia jau vyksta pasiruošimo darbai vasaros stovykloms.

● SALTANIENĖ Marytė nupirko medžiagą, gražiai pasiūvo ir padovanojo pliušinį pianinui užtiesalą. Senas jau buvo labai susidėvėjęs. Mūsų muzikos mylėtojai jai labai dėkingi. Stiprus užtiesalas gerai apsaugos pianiną nuo įbrėžimų ir kitų netikėtumų.

● Tėv. J. KUBILIUS, SJ, po operacijos grįžo iš ligoninės ir sveiksta namuose. Visi jam linki greitai pasveikti.

● Penkias dienas praleidę Gaspė bežvejodami su jūros žvejais, mūsų keliauninkai sugrįžo pagavę apie 500 menkių ir keletą plekšnių.

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

1440 St. Catherine St. W.

Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8806 Centrale, coin corner 45e ave.

suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

SUITE 2039, SUN LIFE BUILDING

1155, rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430